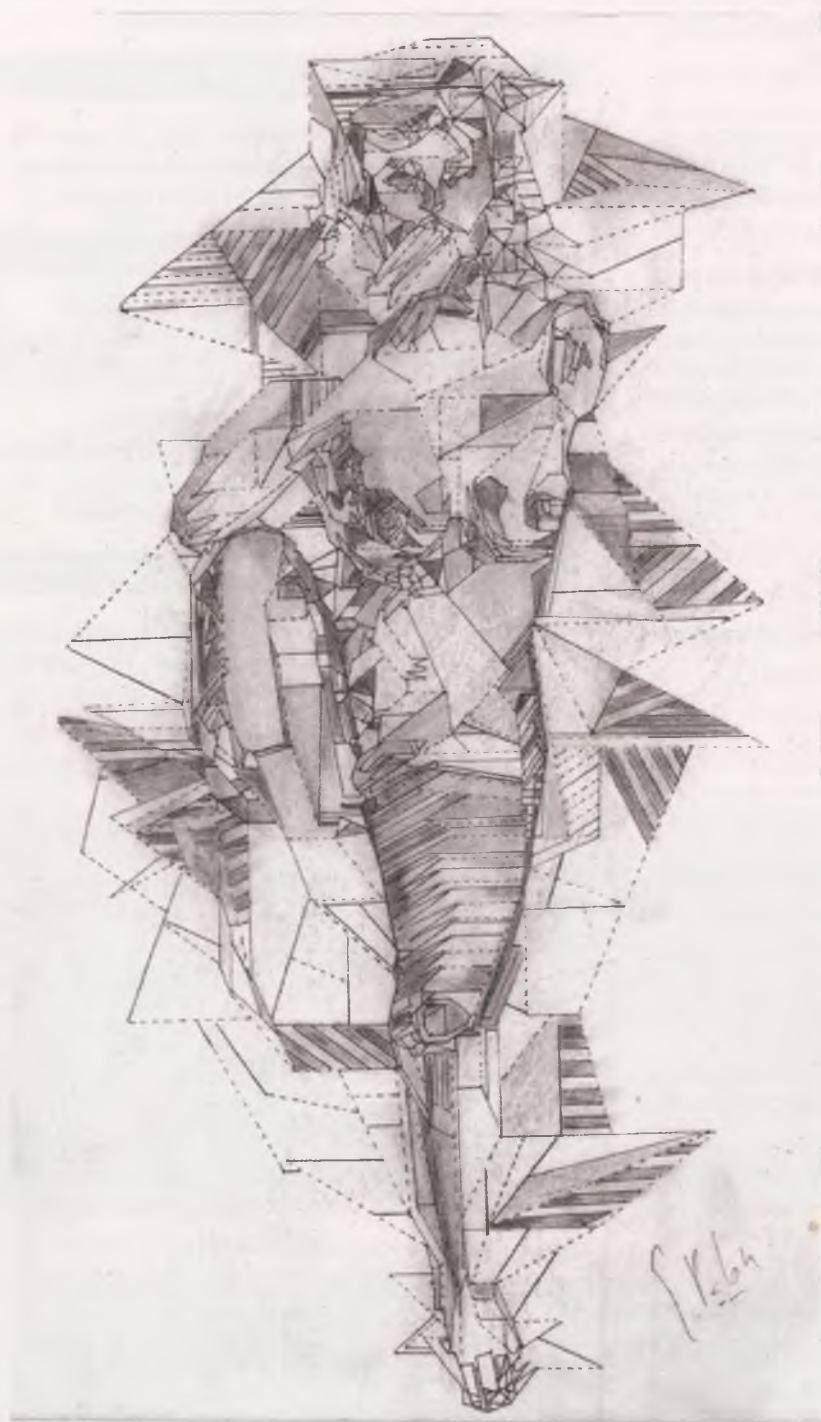

La Pilastra

**Sant Llorenç
1997, la
festa més
multitudinària**

**Narcís Soler,
un bescanoní
a l'Institut
d'Estudis
Catalans**

**Alba-Ter, un
projecte
d'ordenació
per a la
conca del Ter**

Revista del municipi de Bescanó

Núm 3 - Desembre 1997

Festes de Nadal

■ Del 15 al 21 de desembre

Exposició de fotografia, al local Sant Llorenç.

■ 19 de desembre

Concert de Nadal, a càrrec dels nois i joves estudiants de música de Bescanó.

■ 24 de desembre

Pessebre Vivent en el barri vell de Bescanó, es farà després de la Missa del Gall. Organitza: Comissió del Pessebre Vivent. Cantada de Nadales i Caga Tió. Trobada a la Plaça de l'Ajuntament. Organitza: Ateneu Juvenil.

■ 25 de desembre

Grup de teatre de l'ONACSEB. Representació de l'espectacle "Quan arriben els torrons", a 2/4 de 7 de la tarda. També es representarà el 27 de desembre a les 10 del vespre.

■ 26 de desembre

Festa del Patró de la Germandat de Sant Esteve. Al matí Ofici solemne en honor del sant amb acompanyament de la Coral Josep Ruhí de Bescanó, tot seguit Assemblea General i a continuació Tradicional refresc. Organitza: Germandat de Sant Esteve. Concert de Sant Esteve, a l'església de Sant Llorenç, a les 5 de la tarda. Organitza: Coral Josep Ruhí de Bescanó. Pessebre Vivent en el barri vell de Bescanó a les 7 de la tarda. Entrada a la Plaça del Poble. Organitza: Comissió del Pessebre Vivent.

■ Dies 22, 23, 29, 30 i 31 de desembre i 2 de gener

Nadal Jove, activitats juvenils a l'Ateneu, de 5 a 2/4 de 8 de la tarda.

■ 5 de gener

Cavalcada de Reis, a les 7 de la tarda. Organitza la Comissió de Reis.

■ Quines de Nadal

Dies 21, 25, 26 i 28 de desembre de 1997 i 1, 3, 4 i 6 de gener de 1998, al Pavelló d'Esports. Tots els dies se celebraran de 6 a 9 del vespre, excepte el dia 3 de gener que es farà de les 10 de la nit a la 1 de la matinada. Organitza: Club Bàsquet Bescanó, Club Futbol Bescanó i Club Patinatge Bescanó.

El GEB organitza una recollida de joguines pel poble per a les famílies més necessitades amb mainada.

Històries de Bescanó

Castells i cavallers de Bescanó, cicle de conferències a càrrec de Lluís Solé i Perich, els divendres dels mes de gener de 1998, de 9 a 10 del vespre, a l'Hotel d'Entitats.

Festes de Carnaval

■ Divendres 27 de febrer

Ball amb la Salseta del Poble Sec, a 2/4 de 12 de la nit, al Poliesportiu. Entrada gratuïta.

■ Dissabte 28 de febrer

Cercavila de Carnestoltes, concentració al pati del col·legi a 2/4 de 5 de la tarda. Recorregut: Assumpta, C. de Dalt, Plaça del Poble. Organitza: Comissió de Festes.

Audicions de sardanes

Dia 1 de febrer, Sardanes i Ball a càrrec de la cobla Baix Empordà. Dia 19 d'abril, a les 11 del matí, Trobada infantil. Organitza: Agrupació Sardanista "Avi Guillem".

Telèfons
d'interès

Ajuntament:

Oficines municipals	44 00 05
Fax	44 27 02
Recaptació	44 26 49
Hotel d'Entitats	44 01 60
Piscines	44 28 68

Consultori sanitari	44 25 70
Farmàcia	44 00 59
Cinema Unió	44 01 60
Escola pública	44 02 28

Escola bressol	44 03 63
Mossos d'Esquadra	21 34 50
Guàrdia Civil	44 01 33
Creu Roja	22 22 22
Bombers	085

Parròquies:

Sant Llorenç de Bescanó	44 02 81
Sant Andreu d'Estanyol	44 02 81
Sant Pere de Montfullà	23 81 89
Sant Mateu de Vilanna	42 08 07

Horari dels
serveis
d'atenció al
públic de
l'Ajuntament

Oficines municipals:

de les 11 del matí a les 2 de la tarda, de dilluns a dissabte.

Assistent social:

els dimarts, de les 9 del matí a les 2 de la tarda (millor concertar hora prèviament).

Recaptació:

divendres, de les 10 a 2/4 de 12 del matí.

Serveis tècnics:

- Aparellador: els dilluns i divendres, de les 10 del matí a les 2 de la tarda.
- Arquitecte: els divendres, de les 12 del migdia a les 3 de la tarda.

AGENDA I SERVEIS	2
EDITORIAL	3
EL POBLE EN VIU	4-14
PÀGINA OBERTA	15-16
REPORTATGE	17
ENTREVISTA	18-19
MEDI AMBIENT	20-21
ESCOLA	22-30
INFORMACIÓ MUNICIPAL .	31-32
SALUT	33-34
HISTÒRIA	35-36
MOSAIC	37-39

EDITA: AJUNTAMENT DE BESCANÓ

CONSELL DE REDACCIÓ: Mar Anton, Lluís Comamala, Mei Ferrer, Fina Jiménez, Joan Masoliver, Ramon Ministrat, Ramon Ponsatí, Andreu Pulido, Sònia Riera i Dolors Vilamitjana

PORTADA: Guillermina Palou

FOTOGRAFIA: Joan Masoliver, Mei Ferrer, arxius de l'Ajuntament i particulars

ELABORA: JJ Comunicació

IMPRIMEIX: Palahí Arts Gràfiques, SC

DIPÒSIT LEGAL: GI-1260-96

Fa gairebé un any que va sortir el primer número de *La Pilastra* i avui teniu a les mans el tercer exemplar de la revista del municipi de Bescanó. D'ençà la segona edició, l'abril, el poble no ha parat de moure's i de generar, darerre el desenvolupament normal de cada dia, un volum important d'activitats, una part de les quals es recull en les pàgines següents.

A banda però, dels actes populars i públics, és important de destacar que alguns joves estan desenvolupant treballs de recerca i de documentació que enriqueixen la nostra cultura i aporten dades interessants a la nostra història. Algunes vegades, per tractar-se de treballs de fi de carrera, de tesis o senzillament de recerca per interès i iniciativa particular, aquests treballs no es coneixen i queden tant sols en el coneixement de poques persones, només dels qui han treballat en la recopilació i elaboració d'informació.

Sabedors d'un d'aquests treballs (estem a la recerca de trobar-ne més i al Consell de Redacció de *La Pilastra* ens agradaria que tots ens hi donéssiu un cop de mà) hem volgut divulgar un resum, prou significatiu, del treball de fi de carrera d'Arquitectura elaborat per Carme Tarrenchs. Després d'uns quants mesos de recerca per part d'aquesta jove veïna, el resultat final ens permet conèixer i donar a conèixer una etapa més de la història de Bescanó a través del desenvolupament urbanístic de la part antiga del poble.

D'altra banda, l'entrevista, aquesta vegada, recull la trajectòria professional i personal d'un personatge nascut a Bescanó, poble amb el qual encara manté una estreta relació tant pel que fa a parentiu com en la participació ciutadana (col·labora en els arxius del Museu Històric i Etnològic). Es tracta de Narcís Soler i Masferrer, fill del Mas Aulet, nomenat fa poc més d'un any membre de l'Institut d'Estudis Catalans en la secció d'antropologia. Enhorabona i moltes felicitats.

El Consell de Redacció

Sant Llorenç 1997, la festa més multitudinària

Aquest any 1997 Bescanó estrenava Comissió de Festes, la qual alhora també estrenava nom: *Festes a Bescanó!*, denominació amb la qual els seus membres ja volien destacar el caràcter de ruptura, radical, que volen donar als esdeveniments festius que es fan al nostre poble. I si el que pretenien els de *Festes a Bescanó!* era trencar la fama de Bescanó de poble avorrit, amb festes poc atractives, de veritat que ho han aconseguit. Aquest any, tant sols pels concerts que es van fer el divendres de la Festa Major, organitzats conjuntament amb l'Ateneu Juvenil, hi van passar unes 5.000 persones, nombre que va sobrepassar totes les expectatives i que gairebé va fer que s'esgotessin totes les existències del bar. Mai el poble no havia estat tan ocupat ni el camp de gespa annex a la pista poliesportiva tan ple de gent.

La carpa, que es va inaugurar el dijous, va restar oberta tots els dies de la festa.

Aquest poder de convocatòria ja ha tingut un efecte immediat: Bescanó ja és un punt de referència en les festes majors d'estiu, i representa una veritable competència per a les festes majors dels pobles que coincideixen en les mateixes dates. El jovent del nostre poble, doncs, ja no cal que vagi a buscar diversió a les festes d'altres llocs. Aquí hi tenen gresca assegurada.

Primer premi del Concurs d'Aparadors, l'acte de lliurament del qual es va fer el dijous a la nit.

Si s'ha de destacar algun mèrit de *Festes a Bescanó!* és que ha pensat en tots els sectors de la població perquè participessin en els actes de la Festa Major. D'aquesta manera, vam poder gaudir de tota mena de música: el jazz i el blues del grup Havana, que ens va delectar amb una brillant actuació a la carpa instal·lada al costat del pavelló (un altre encert, d'altra banda, dels organitzadors); la música de sempre al pati de l'Alba, espai que va fer recordar als més grans les festes majors tradicionals; i la música moderna (rock, ska...) a la pista poliesportiva, l'espai per als més joves.

La mainada va disfrutar amb la festa de l'espuma que es va fer dissabte a la tarda.

No cal parlar només de música. A la festa d'enguany tothom s'hi ha pogut sentir identificat, tothom hi ha tingut cabuda. Només cal pensar en la celebració del 20è aniversari del grup Onacseb, organitzat per l'Alba Bescanonina, entitat que ha aplegat tanta gent del nostre poble. Tampoc no van faltar els actes més tradicionals, com les sardanes, el concurs de botifarra, les havaneres (que a causa del mal temps es van haver d'ajornar fins l'11 de Setembre) i la trobada de gegants, que va canviar d'emplaçament i es va fer a la zona on es van concentrar gairebé tots els actes i els firaires de la festa. I tampoc no es van oblidar els de *Festes a Bescanó!* dels més petits: la festa de l'espuma va aplegar una gran quantitat de mainada que va gaudir d'allò més.

Membres de la Comissió de Festes.

Cal felicitar, doncs, la nova Comissió de Festes, formada per Santi Viñas, Anna Soy, Guillem Danés, Quim Marcé, Ferran Martínez, Ariadna Burbaíl i Joan Càceres. Amb molta modèstia per part seva, els membres de *Festes a Beskanó!* no es volen atribuir cap mena de mèrit en l'organització dels actes de la festa grossa de Bescanó. Diuen que no volen que hi hagi president de la Comissió perquè ningú no sobresurti per sobre dels altres. Guillem Danés, però, aquest cop s'erigeix en portaveu dels seus companys i vol remarcar per sobre de tot: **«Hem d'agrair a la gran quantitat de gent de totes les edats l'ajuda que ens ha prestat i l'esforç que han dedicat a la festa perquè tot sortís bé. Penseu que han col·laborat amb nosaltres més de 50 persones. Sense elles i sense les entitats, com l'Ateneu Juvenil, que ens han donat suport, aquest èxit no hauria estat possible».**

Grup de col·laboradors en l'organització de la festa.

L'equip de la Comissió de Festes lamenta, i per això demana excuses, els errors d'organització que hi va haver en alguns actes, sobretot el divendres, el dia dels concerts de la Salseta del Poble Sec i Agua Bendita. **«No ens podíem imaginar que la penya arribaria a consumir quatre vegades més litres de cervesa que l'any passat»**, diu en Guillem, que promet que s'esforçaran per millorar en tots els aspectes.

Cal dir que aquesta participació multitudinària en la festa de Bescanó ha fet que, per primer cop en molts anys,

Primer premi de la Baixada de Carretons celebrada el 9 d'agost.

es generessin beneficis. Segons *Festes a Beskanó!*, s'ha guanyat prop d'un milió de pessetes, que es dedicaran a l'organització i la preparació de tots els actes de què es fa càrrec la comissió: l'11 de Setembre, Carnaval, Sant Jordi... En aquests guanyos hi han tingut molt a veure les aportacions econòmiques de tots els patrocinadors i dels particulars, que han contribuït a fer front a les despeses que genera una festa d'aquestes característiques. La Comissió de Festes vol agrair especialment totes aquestes aportacions tant als espònsors com als veïns.

L'assistència a l'espectacle «Onacseb, 20 anys d'espectacle», que es va fer divendres al pavelló, va ser massiva.

De tota manera, els de *Festes a Beskanó!* manifesten que la recerca de patrocinadors i la recollida de les aportacions econòmiques dels veïns és la tasca més feixuga i desagradable de l'organització de tota la festa. Aquest any, però, aquesta tasca tan molesta ha tingut la recompensa de l'èxit i de la participació de tots els veïns. **«El dia que veiem que la festa no desperta interès, ens haurem de plantejar dedicar-hi només la subvenció que ens dóna l'Ajuntament. Els nostres esforços depenen de la resposta de la gent»**. la Comissió de Festes, doncs, fa una crida a la participació perquè cada vegada es pugui fer una festa més grossa en la qual cada veí de Bescanó pugui gaudir.

El dissabte es va portar a terme la 1a Trobada de Puntaires, organitzada pel Grup de Puntaires de Bescanó.

No tot van ser bones notícies, però, i en aquest sentit, cal lamentar els incidents que es van produir en algun concert. De tota manera, no va deixar de ser una de les tantes baralles que tenen lloc al 90% de les festes que es fan a tot arreu (com diu un membre de la Comissió de Festes: «**les baralles són tan antigues com les festes majors**»). *Festes a Bescanó!* assenyala que es va tractar d'una baralla entre dos individus que va provocar que s'hi aglutinés molta gent, i lamenta les informacions que van aparèixer en un determinat diari de Girona, que, amb una visió totalment parcial i sense contrastar, va oferir una imatge patètica dels fets que no es corresponia de cap manera amb el que va passar en realitat. Són fets lamentables, evidentment, però no hem de deixar que fets com aquest embrutin el bon nom de Bescanó i el gran èxit que han representat les Festes de Sant Llorenç de 1997. ■

S. Cànobes

El diumenge dia 10 d'agost hi va haver plantada de gegants i cercavila de fi de festa.

L'ofici solemne del mateix diumenge a l'església de Sant Llorenç.

Avançament programació Festa Major 1998

Dijous

- A la carpa, **música en viu** amb *The Revival Factory*

Divendres

- A la pista poliesportiva, **Ball** amb la *Salseta del Poble Sec i Brams*

Dissabte

- A la carpa, **Festa de l'espuma**
- A la pista poliesportiva, **Concert de rock** amb *Tipuaixí, Killer Barbies* i *Agua Bendita*
- A la pista de l'Alba, **Ball** amb *Casablanca*

Diumenge

- A la plaça del Poble, **Serenata**
- A la plaça del Mil·lenari, **Sardanes**
- A la pista poliesportiva, **Concert de música catalana** i **ball** amb l'orquestra *Selvatana*

Dilluns

- Al parc de l'Ajuntament, **Havaneres** amb el grup *Peix Fregit*

Nota: La Comissió de Festes es reserva el dret de canviar la programació.

Novetats de la Festa:

- Concurs del cartell de la Festa Major on es podrà presentar tothom que vulgui i que tindrà un premi econòmic.
- Dilluns a la pista poliesportiva actuació de Tortell Poltrona
- I d'altres novetats que no volem avançar fins més endavant...

Balanç econòmic de la Festa Major d'enguany

INGRESSOS

Subvenció Ajuntament	787.500 (*)
Llibret publicitat	2.220.000
Sobres cases	410.000
Sorteig gasolina	155.000
Total	3.572.500

(*) La mateixa quantitat dels últims 4 anys. A més, com cada any, l'Ajuntament ha pagat el lloguer de l'entramat, guarda jurat i la propaganda en els mitjans de comunicació.

BARRA (INGRESSOS BRUTS)

Dijous:

Carpa 125.432

Divendres

20 anys d'Onacseb 64.000

Carpa i barra 1.925.000

Dissabte

Continental 197.000

Concer de rock, carpa i barra botifarra 602.700

Diumenge

Setson & Blas 80.000

Carpa 110.000

Total .....

DESPESES

GRUPS

Havana 40.000

Continental 175.000

Salseta 990.000

Agua Bendita 300.000

Costa Daurada ..... (patrocinada per la Penya Buti.)

Festa de l'escuma ..... (acte de l'estiu cultural)

Komando Moriles 250.000

L'Eina 30.000

Petit Fours 70.000

Van de Kul 75.000

Setson & Blas 475.000

Havaneres ..... 125.000 (*)

Total .....

(*) Les havaneres es van suspendre i es van passar al dia 11 de Setembre.

CARNISSERIES

Total .....

FLEQUES

Total .....

DIVERSOS

Grup electrogen 35.000

Lloguer carpa 110.000

Camisetes 98.000

Penjada cartells 42.300

Rams de flors 6.400

Plaques 16.000

Fotocòpies F+F 15.000

Toto mecànic 130.000

Gràfiques Anglès 953.000

Patates fregides 9.781

Restaurants 26.475

Trama 43.000

Supermercats 16.345

Butà 2.266

Pancartes 24.000

Massegur 10.770

Cafè 11.325

B.T.M. 150.000

Sopar comissió 85.000

Disseny cartells i programa 20.000

Premi del sorteig 50.000

Diversos 154.800

Total .....

BEGUDES

Casa Darnés 669.949

Cava 56.520

Licors 317.511

Total .....

Total ingressos .....

Total despeses .....

Balanç econòmic Festa Major

..... 1.003.845 pessetes de superàvit

Xerrada-col·loqui sobre l'anorèxia

La xerrada-col·loqui sobre l'anorèxia que va realitzar el 15 d'abril passat a les escoles de Bescanó la psiquiatra Glòria Mestras va atreure un nombrós públic. La xerrada-col·loqui, organitzada per l'APA del Col·legi Públic Dr. Sobrequés i la Coordinadora d'Entitats No Governamentals per a la família, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó i el Departament de Benestar Social, estava dirigida a pares, educadors i a tothom que estigués interessat en el món dels joves.

Presentació d'un opuscle del Doctor Latorre

El dia de Sant Jordi, a les 8 de la tarda, es va presentar a la Biblioteca de Bescanó l'opuscle «*Els beats Pere i Francesc Cendra. Dos bescanonins del segle XIII*», elaborat pel Dr. Àngel Latorre Ríos amb la col·laboració literària de Dolors Vilamitjana. L'acte va comptar amb l'assistència d'una trentena de persones.

XII Marxa Popular de Bescanó

El diumenge 27 d'abril es va celebrar la XII Marxa Popular de Bescanó, organitzada per l'Ajuntament i l'Alba Bescanonina. Els participants van fer un recorregut d'uns 16 quilòmetres, amb sortida i arribada a la Casa de la Vila. També hi havia la possibilitat de fer un itinerari alternatiu d'uns 11 quilòmetres.

Inauguració de la Penya Blaugrana de Bescanó

El mateix diumenge 27 d'abril es va inaugurar la Penya Blaugrana de Bescanó amb un seguit d'actes que comptaren amb la presència del vicepresident del F.C. Barcelona, Nicolau Casaus, i que s'iniciaren a 2/4 de 12 del matí amb una missa i la benedicció de la bandera de la penya. A continuació es va fer una cercavila, amb els gallers i gegants del poble, i a les 2, un dinar de germanor al pavelló municipal. A la tarda, va haver-hi audició de sardanes a càrrec de la *Principal d'Olot* i un ball de fi de festa amenitzat pel grup *Estels*. El dia 28 de juny, amb motiu de la final de Copa del Rei entre el Barça i el Betis, la Penya i l'Alba Bescanonina van organitzar la instal·lació d'un pantalla gegant de vídeo per veure el partit al Teatre de l'Alba Bescanonina.

Primeres Jornades de la Natura

El dia 16 de maig es van inaugurar les Primeres Jornades de la Natura amb una xerrada-col·loqui sobre el Projecte Alba-Ter a càrrec de Lluís Mutjé i Andreu Bover, directors del projecte. El diumenge 18 de maig es va celebrar la Diada de la Natura amb un recorregut a peu des de l'àrea de pic-nic del pavelló fins a la font d'en Fontbernat que no va comptar amb massa participació. Els assistents van endur-se l'esmorzar i la mainada va participar en una «dibuixada» al·lusiva a la diada.

XV Festa del Patronat

El dissabte 31 de maig es va celebrar la XV Festa del patronat que es va iniciar amb una sortida en bicicleta, va continuar amb un sopar de germanor i va finalitzar amb un gran ball a càrrec de La Montecarlo. Tots els actes es van fer a la plaça del Mil·lenari i van ser organitzats per la Comissió de la Festa del Patronat.

Projecció de la pel·lícula *La Guerra de las Galaxias*

El divendres 9 de maig a les vuit del vespre es va projectar al cinema de Bescanó una versió especial de la pel·lícula *La Guerra de las Galaxias* amb tots els nous efectes especials. L'entrada costava 500 pessetes i la projecció va ser organitzada per l'Ateneu Juvenil de Bescanó amb la col·laboració de l'Ajuntament. Trobada 20 anys després

La primavera passada, 21 dels 29 alumnes que varen acabar el 8è l'any 1977 es van retrobar 20 anys després per fer un sopar. L'experiència fou molt agradable i s'espera repetir. Cal felicitar a la Carme i a la Glòria que van ser les organitzadores i coordinadores de l'acte.

Trobada 20 anys després

La primavera passada, 21 dels 29 alumnes que varen acabar el 8è l'any 1977 es van retrobar 20 anys després per fer un sopar a Sant Dalmai. L'experiència fou molt agradable i s'espera repetir. Cal felicitar a la Carme i a la Glòria que van ser les organitzadores i coordinadores de l'acte.

Donació de sang

Els dies 24 de maig i el passat 15 de novembre van tenir lloc a les escoles de Bescanó les donacions de sang organitzades per la Germandat de Donadors de Sang de Girona. La línia ascendent d'aquesta entitat, amb prop de 27.000 donants, dels quals 3.649 són nous d'aquest any, i amb un índex de donació del 58 per mil, una tasa més alta que la resta d'Europa i també de Catalunya, fa que moltes associacions d'aquest estil benèfic, s'interessin i vagin a veure el seu sistema de treball, segons ha explicat el delegat de Bescanó i del Gironès de la germandat, Narcís Carreras i Carós. A Bescanó, de les 152 donacions de 1996 s'ha passat a les 196 d'aquest any.

Festa del futbol

El C.E. Bescanó va celebrar els dies 31 de maig i 1 de juny la Festa del Futbol amb un seguit d'actes que, a més de partits de futbol, incloïen una arrossada al pavelló i un ball amenitzat per en Gerard.

Comunions

El dia 8 de juny van celebrar la comunió els nens i nens de Bescanó que apareixen a la fotografia.

Dia Internacional de la Música

Amb motiu del Dia Internacional de la Música, la Coral Josep Ruhí de Bescanó, conjuntament amb l'Escola de Música de Bescanó, van oferir una vetllada musical el 13 de juny a l'església de Sant Llorenç.

Campionat de Catalunya de BTT

Els dies 21 i 22 de juny se celebrà a Sant Martí Sapresa-Brunyola el campionat de Catalunya de B.T.T., en l'organització del qual participà l'Alba Bescanonesa.

Revetlla de Sant Joan

El dilluns 23 de juny, a les 10 del vespre, es va encendre la foguera que s'havia fet a la plaça del col·legis i tot seguit va haver-hi ball i revetlla amb el grup Fox Trot a la plaça del Mil·lenari.

Meta volant de la Volta Ciclista a Catalunya

El dia 24 de juny, els participants a la 77 edició de la Volta Ciclista a Catalunya van disputar a Bescanó una meta volant de l'etapa.

Imatges antigues de Bescanó

El diari El Punt va lliurar imatges antigues de Bescanó amb les seves edicions dels dies 24, 25, 26 i 27 de juny.

Concert de rock al poliesportiu

El dia 4 de juliol, a partir de 2/4 de 10 del vespre, es va celebrar al Poliesportiu Municipal un exitós concert de rock que va comptar amb les actuacions dels grups *Lax'n'busto*, *Glaucs* i *Van de Kul*. L'organització de l'acte va anar a càrrec de l'Ateneu Juvenil amb la col·laboració de l'Ajuntament.

Exposició Art Gironès

Un total de 10 obres dels artistes de Bescanó que participaren a l'exposició Art Gironès van ser seleccionades pel jurat -format pel pintor Kim Domene, la ceramista Dolors Bosh i la directora de les Bernardes de Salt Isabel Casal- per integrar l'exposició que es va dur a terme a les Bernardes de Salt del 10 al 20 de juliol. Els artistes escollits van ser Carles Arbat, Anna Casadevall, Guillermina Palou, Rugés, Lionel Gordon, Manel Corella i Matas-Girona.

Premi i visita a la Grober

La SA Grober de Bescanó va rebre el mes de juliol passat el guardó corresponent a la petita i mitjana empresa dels IV Premis de la tertúlia La Plaza, d'Onda Rambla, i la visita del conseller de Treball, Ignasi Farreras.

Festa del carrer Joan Vilanova

El dia 12 de juliol es va celebrar la festa del carrer Joan Vilanova amb un seguit d'actes entre els quals cal destacar el III Campionat d'Escacs de partides ràpides per equips, el sopar a la fresca i el Gran Ball fi de festa amb el grup *Armonia* i el repartiment gratuït d'un cremat.

Casal esportiu i de lleure

Com cada any el juliol passat es va iniciar el casal d'estiu a Bescanó, que enguany va comptar amb la participació de 145 nens i nenes. Organitzat pel Grup Excursionista Bescanó i el Club Bàsquet Bescanó, a més de diverses activitats esportives, culturals i de lleure, els assistents al casal van disfrutar de l'actuació de *Pallassos per Nassos*, que va tenir lloc el dia 31 de juliol, al teatre de l'Alba.

Primeres 12 hores de Petanca

Els 19 i 20 de juliol, al camp municipal d'esports, es van celebrar les primeres 12 hores de Petanca, organitzades pel C.P. Bescanó amb la col·laboració de la Federació Catalana de Petanca i diverses entitats i empreses del municipi. Anteriorment, el dia 1 de juny, el C.P. Bescanó havia organitzat el primer campionat de petanca en les modalitats de tripletes, seniors i femines, sistema suís, una prova que, malgrat fer mal temps, va comptar amb la participació d'un bon número de jugadors.

Festa major de Vilanna

Els dies 2 i 3 d'agost es va celebrar la Festa Major de Vilanna. El primer dia es va fer un sopar de germanor a la plaça dels Suro i després una audició de sardanes amb la cobla *Flama de Farners* i un ball amb el grup *Lava*. L'endemà es va celebrar l'ofici solemne a l'església de Sant Mateu i a la tarda va haver-hi audició de sardanes a càrrec de la cobla *Marinada* i actuació dels gegants i grallers de Bescanó.

Exposició al Museu Etnològic i Històric

Entre el 8 i el 10 d'agost el Museu Etnològic i Històric de Bescanó va acollir l'exposició «Objectes i estris que formen part del conjunt de parament de la llar».

XI Mostra de cultura i d'artesanía popular de Bescanó

Els dies 8, 9 i 10 d'agost es va celebrar al local de Sant Llorenç i a les aules Rosa M. Cabré aquesta mostra que, organitzada per l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament, va comptar amb la col·laboració de l'Associació Gent Gran - Puntaires de Bescanó.

Una tempesta malmet fruiters

La tempesta que va caure el dissabte 16 d'agost va malmetre diverses plantacions de Bescanó de socis de la cooperativa Girona Fruits.

Festa Major de Trullàs

Els dies 23 i 24 d'agost es va celebrar la Festa Major de Trullàs que, entre d'altres actes, va comptar amb la celebració del II Campionat de Botifarra, un ball amb el conjunt *Montecarlo*, l'ofici solemne a l'església parroquial, una audició de sardanes amb la cobla *Ciutat de Girona*, una botifarrada popular i el ball de fi de festa amenitzat per *Cristina Cat*.

3a Nit de la Sardana

El dissabte 23 d'agost va tenir lloc a Bescanó la 3a Nit de la Sardana al Parc de l'Ajuntament, organitzada per l'Agrupació Sardanista «Avi Guillem», i que va comptar amb la participació de les cobles *Contemporània* i *La Bisbal Jove*.

Festa de germanor de la Gent Gran

El passat agost la Gent Gran de Bescanó va celebrar la Gran Diada de Germanor, una festa que, després d'una missa a l'església de l'Assumpta, es va celebrar a l'hotel la Terrassa de Platja d'Aro.

Diada Nacional de Catalunya

A més dels actes institucionals, Bescanó va celebrar la Diada Nacional de Catalunya de l'11 de Setembre amb un dinar popular, al migdia, un espectacle de circ per a la mainada i una cantada d'havaneres amb el grup *Rem*, a la tarda. A més es van poder veure les exposicions «Objectes i estris que formen part del conjunt de parament de la llar», organitzada pel Museu Etnològic i Històric, a la Casa de la Volta, i l'exposició *Somnis*, de Carles Arbat, a la Sala d'Exposicions Sant Llorenç.

Industrial Cemacsa

Els treballadors d'Industrial Cemacsa van adquirir el 16 de setembre per més de 48 milions de pessetes la maquinària i el mobiliari de l'empresa, que es va subhastar per segona vegada després de fer fallida el gener de 1995.

Escola de bàsquet

Un total de 80 nens s'han inscrit a l'escola esportiva i l'escola de bàsquet organitzada pel Club Bàsquet Bescanó per a la temporada 97-98.

Cursets de patinatge

Des del passat mes de setembre el Club de Patinatge de Bescanó ofereix la possibilitat de realitzar cursets de patinatge artístic al Poliesportiu de Bescanó. Aquest any, el club ha obtingut un percentatge molt alt d'aprovat a les proves de patinatge (madritat lliure i escola) que organitza la Federació Catalana de Patinatge. Tant és així que per primera vegada el club presenta patinadors a campionats, com ara el de debutants que se celebrà els dies 12 i 13 de desembre a Lloret de Mar. El proper campionat en el qual participarà és el Provincial que la Federació té previst organitzar la primavera de 1998.

Els Somnis de Carles Arbat

Des de finals d'agost i fins el 14 de setembre la sala d'exposicions Sant Llorenç va acollir la primera exposició monogràfica d'un dels nostres artistes locals. «Somnis» va ser el títol d'una important mostra de l'obra artística de Carles Arbat Serarols, nascut el març de 1973 a Bescanó. Tot i la seva joventut, Carles Arbat destaca ja per les seves experiències en el camp de la il·lustració, de les quals podem destacar la seva col·laboració com a il·lustrador en revistes com «A 440 m. sobre el nivell del mar», «El 29», o «La Pilastra». En el camp del conte infantil i juvenil l'obra «Ben Nostre», de l'editorial Galera, recull una bona mostra de l'obra i de l'estil propi d'aquest jove artista. Però sense desmerèixer en absolut cap de les seves actuacions, potser la que cal destacar amb més èmfasi, pel reconeixement que això suposa, és la il·lustració que va fer en l'obra «On són els tinters?», seleccionada en els premi Apel·les Mestres de literatura infantil i juvenil il·lustrada, convocat per Edicions Destino.

2n Aplek Folk

Els dies 19 i 20 de setembre es va celebrar a Bescanó el 2n Aplek Folk de les comarques gironines. El concert central, celebrat el primer dia, va anar a càrrec de la *Companyia Elèctrica Dharma* i el conjunt gironí *Escampillem*. L'endemà, van haver-hi tallers de danses tradicionals, un concert a càrrec de la formació terrassenca *Maturranga*, un sopar popular a la pista poliesportiva i un ball amb els grups *Escampillem* i *Cercavins* al pavelló. L'organització, l'Ateneu Juvenil, va preveure per als dos dies un lloc d'acampada a la zona poliesportiva.

Espectacle musical Play-back

El dissabte 24 de setembre, al local del Cinema Unió, va tenir lloc l'espectacle musical play-back, organitzat per l'Associació de Caps de Família de Bescanó.

Activitats del GEB

El Grup Excursionista de Bescanó (GEB) és una entitat que des del passat 4 d'octubre es troba tots els dissabtes a la tarda per fer activitats i preparar excursions. Enguany s'han inscrit 68 nois i noies i, a més de les excursions, a curt termini tenen previst recollir abets i joguines de Nadal. Fins ara, el GEB s'ha dedicat a fer els següents tallers: taller de fang (els petits han preparat les figures del pessebre de l'entitat), taller d'anar amb xanques pels mitjans i taller de malabars pels més grans del grup. A més, han fet diferents jocs i han anat un parell de vegades d'excursió de cap de setmana.

Escola de teatre Onacseb

Un total de 19 nois i noies s'han inscrit a l'escola de teatre que ha posat en marxa el grup Onacseb de l'Alba Bescanonina.

5a Trobada de patinatge artístic

El Club Patinatge Bescanó va organitzar el dissabte 18 d'octubre la 5a Trobada de patinatge artístic, que va comptar amb la participació de patinadors del club organitzador i de tretze més: Cassanenc, Salt, Fornells, Llagostera, Vilobí, Arbúcies, Hostalric, Farners, Camprodon, Bisbalenc, Jonquerenc, l'Aulet Celrà i Girona.

Castanyada

El diumenge 19 d'octubre, a les cinc de la tarda, va tenir lloc al Pavelló Poliesportiu una Castanyada amenitzada amb l'actuació de la cobla La Principal de Banyoles. L'acte va ser organitzat per l'Agrupació Sardanista "Avi Guillem".

Baralles entre joves de Bescanó i Salt

A finals del passat mes d'octubre es registraren dues baralles, molt violentes, entre colles de joves de Salt i Bescanó que van acabar amb ferits, que van haver de ser atesos a l'hospital, i amb sis nois detinguts.

Curset de sardanes

El passat dijous 23 d'octubre van començar les classes del nou curset de sardanes, de vuit sessions de durada, que ha organitzat l'Agrupació «Avi Guillem» de Bescanó amb la col·laboració de l'Ajuntament.

Festa Major d'Estanyol

El diumenge dia 30 de novembre, Estanyol va celebrar la seva Festa Major, que es va encetar al migdia amb l'ofici solemne en honor de Sant Andreu cantat per la Coral Josep Ruhí de Bescanó. A continuació, a la plaça Fontbernat, actuaren els Gegants, Nans i Grallers de Bescanó i a les 7 de la tarda la Cobla-Orquestra Empòrium va interpretar una audició completa de sardanes.

La Coral Josep Ruhí i la visita del president de la Generalitat

En el darrer número de La Pilastra, el mes d'abril, recollíem en un suplement interior el que ha estat potser l'esdeveniment més destacat de l'any en el nostre poble, la visita a Bescanó, el 8 de març i amb motiu de la inauguració de l'Hotel d'Entitats, del president de la Generalitat i la seva esposa, Jordi Pujol i Marta Ferrussola, amb qui un munt de bescanonins van compartir bons moments en el sopar de germanor que es va desenvolupar en el pavelló esportiu.

En el reportatge es va intentar recollir, fil per randa,

com s'havia desenvolupat aquest acte i quines persones i entitats havien contribuït a què tot fos un èxit. No obstant, quan es va redactar el text, no es va mencionar, en cap moment, l'actuació brillant, per cert, de la nostra Coral Josep Ruhí. Va ser un lapsus totalment involuntari i, evidentment, sense cap mala intenció.

Aprofitem ara aquesta edició per deixar constància d'aquest acte i animar a tots els lectors de La Pilastra a que, quan a les pàgines de la revista hi hagi algun error -algun descuit com en aquest cas, o alguna cosa amb la qual no hi estiguin d'acord, o al revés, perquè no, que els agradi i que considerin que ha estat un encert- s'adrecin directament als membres del Consell de Redacció, bé oralment, bé per escrit, bé a títol personal o bé com a responsable o director d'un col·lectiu o d'una entitat. Quan la crítica constructiva o negativa, però, sobretot en aquest darrer cas, arriba difuminada per haver passat per canals que no són els habituals, normalment es cau en un mar de divagacions i de mal entesos.

El Consell de Redacció

La Coral Josep Ruhí amb el president de la Generalitat, la seva esposa i l'alcalde de Bescanó.

Tot fent memòria

Recordo que el senyor Vilanova, el meu mestre, no era amic de castigar els seus alumnes, però junt amb dos companys d'escola vàrem fallar i el nostre comportament va merèixer un càstig.

Ho recordaré sempre. Ens va fer quedar a l'escola escrivint cent vegades «*Respectaré la propietat privada*»

Tot fent memòria, el veig, dret, davant la paret que servia per escriure (no hi havia pissarra), amb el guix a la mà, perquè tots ho poguessin llegir.

Deia així: Jo soc 80, però en la vida no es pot ser massa 80; perquè si tant 80 ets pot ser que siguis, com podeu llegir, 8080, i d'això no en tinc res.

Va ser un mestre admirat i estimat per tots els seus alumnes i va fer que, amb les seves ensenyances, tinguéssim un criteri propi per afrontar la vida i donar la cara, si en algun moment ens era necessari.

Influenciat (tot és possible) pels meus cabells blancs, però segurament pel seu record de fa més de seixanta anys, el que escriuré és, al cap i a la fi, no pas més que un vot i una veu, i ho faig amb la convicció, vull recalcar-ho, que no és menys que *una veu i un vot*. Una veu, per un dubte i un vot perquè si no és normal que sigui així, pugui aconseguir uns resultats, que tal vegada algú pugui completar.

Va ser a primers d'any que es va poder llegir a la premsa que un home ja adult va abusar sexualment d'una nena de cinc anys.

El van detenir i, davant el jutge, es va justificar dient que l'havia vist jugant a la platja, es va enamorar d'ella i li va voler «fer l'amor».

Així de senzill, li va voler «fer l'amor». No puc ni sé comprendre, per la senzilla raó que no hi veig la lògica, que cap persona mitjanament centrada pugui admetre la violació, ni que sigui amb una paraula correcta, «fer l'amor».

Em costa d'entendre què està passant. No fugim de la realitat a l'interposar la paraula «fer»? Per què s'utilitza fins i tot en els serials televisius?

Comprenc que es pot estar atret per alguna cosa fins al punt de voler-la posseir. Però la passió sexual entre persones de diferent sexe (home i dona), que és i ha de ser tendra i apassionada, necessita d'un estudi més conscienciat, o del contrari la nostra decadència es farà cada dia més palesa.

Sé que hi ha persones més qualificades per parlar-ne, però em crema un dubte i és que a qui li pertoca li falta valor per afrontar un tema tan punyent.

En el transcurs dels anys, analitzades més les coses, vas entenent més com són de vivificantes les ensenyances rebudes.

El mestre ens deia que el progrés és anar endavant «d'un punt a un altre de superior». No crec que aquest sigui el cas per ajudar-nos a progressar, no puc trobar-hi punts de semblança. No ignoro que hi ha coses que val

més deixar-les tal i com les diem. Però vull recordar que en aquest cas ens han estat imposades. En la meua joventut utilitzàvem paraules potser més grolleres, però no perquè tinguessin un mal so eren tant mal encertades; no puc ni pensar per un moment que l'home més innocent cregui que aquesta manera de dir li doni un nom real i menys encara si tenim en compte que l'amor és la inclinació viva vers una persona o cosa amb una atenció especial.

La necessitat biològica que tenim tots, i que sabem que és més forta en la pubertat i que altrament tampoc ignorem que és una atracció que disminueix en el transcurs dels anys, no és en cap moment motiu perquè es deixi d'estimar. Hi ha un canvi d'actituds que és normal per l'edat, i això que es pot comprovar més dins del matrimoni no és motiu perquè no hi hagi amor dins la parella. I per què aquesta estimació? Perquè l'amor no es fa, l'amor que se sent perdura.

I més enllà d'un camí de recerques i de dubtes, he de preguntar: algú em pot dir, quin concepte deu tenir aquesta joventut que pensa, que creu? aquesta joventut que ho espera tot de nosaltres, i que per altra part hem de tenir en compte que d'ella en depèn el futur del nostre poble, si fem cas d'una paraula que pot donar pas a tantes falses interpretacions.

Som capaços d'explicar als nostres fills, pel que es desprèn d'ella, que l'amor és el sexe?

No seria millor que, d'una vegada, algú ens aclarís els significats d'aquesta introducció, si com a pares tenim consciència que el «fer» és una paraula que no té cabuda en l'amor.

Tenim l'obligació de sentir-nos responsables de saber que la passió per una persona de diferent sexe és «passió sexual».

Si us preguntés quin és l'ofici més vell del món, no dubto ni un moment de la vostra resposta. I tots teniu consciència que no es fa per amor. En tot cas per amor o necessitat dels diners rebuts pels serveis prestats.

Vull recordar que davant la paraula «amor» sempre hi ha el «sentir», en cap cas el «fer».

Sentir amor a la pàtria. Sentir amor al treball. Sentir amor a la justícia. Sentir amor als pares, als germans, als amics, als veïns. Sentir amor a Déu; tots recordareu: «Estimaràs Déu sobre totes les coses». En cap moment diem: Fer l'amor a la justícia, al treball, als amics, als pares. I encara puc creure menys que hi hagi cap mare que pogués dir «fer» en el que ella sent pels seus fills, perquè com cap altra sent l'amor de mare.

De sempre he estat un sentimental. Ho porto des de la infància. Però cada vegada amb més freqüència es poden llegir coses que fan que aflorin als meus ulls unes espurnes d'humitat.

Segurament que ens passa a tots. No és un privilegi meu. Però el fet d'aquella nena de cinc anys em va commoure. Ajudat potser per l'edat, que ens fa més

compassius, em sublevo, perquè no puc acceptar el que va dir aquell piló de deixalla.

Solament puc pensar que si a la seva infantesa hagués tingut un càstig a temps o una escolarització com cal, hauria après que del sexe, d'aquesta necessitat biològica, la gent civilitzada no pot acceptar, no pot admetre ni les violacions ni que s'interposi el «fer».

Però sí que puc «fer» memòria i recordar, que no ho havia dit, que aquell càstig del mestre va ser per anar a «robar» fruita d'un cirerer.

I el que puc «fer» és donar fe que no ens vàrem enamorar de les cireres. Vàrem sentir ganes de menjar-ne.

És que tenien tan bon color! Però no eren nostres i vàrem tenir el càstig.

Gràcies senyor Vilanova per tantes i tantes coses, que serien molt llargues d'explicar.

És que en la vida, benvolgut mestre, hi ha tantes contradiccions.

Una de tantes és la que avui he exposat, i per més voltes que li dono, la trobo molt ben definida en el diccionari català, que ens diu:

Coit: És l'ajuntament carnal, entre l'home i la dona. Crec que la definició no pot ser més coherent. ■

Ernest Planagumà i Garriga

Acarono... el silenci... i escolto... un silenci.

(A Montserrat Bota i Solergastó, a través de l'infinit càlid)

Amanyago la pau de la calma.
L'atzur és la blancor de l'ànima.
No és l'ombra de la vida
que no ens deixa flairar l'alè?
Tot és senzill, tot és amè,
però l'esclau de la penombra
pres en el tentacle de la negror
ofega la seva llum en la boiror.
Li reca la roda del temps,
els mals averanys i...
el que ja no tornarà més.

Batecs d'amor, de desamor
emprenen el vol incert
i l'aura fòssil aclareix
el vi, a taula, dins el capvespre
de la difícil comèdia dels dies.
El calfred de l'avui em parla:
«*El demà no existeix*».
Des d'ara, el bes acollidor
és el dolç aliat,
dins la mala maror,
que esgarrapa la brotada.
Bleixo silenci d'eternitat.

Dolors Vilamitjana i Carandell
Octubre de 1997

Narcís Soler, professor de prehistòria a la UdG

Un bescanoní a l'Institut d'Estudis Catalans

Té quaranta nou anys. Va nèixer a Bescanó, poble on ha passat la seva infantesa i part de la seva joventut. De ben petit va anar a classes amb el senyor Lluís Vigué; més tard estudiaria a l'institut Vicenç Vives de Girona per accedir després a la Normal, on hi va cursar Magisteri. Va exercir un any de mestre però va deixar aquesta professió per continuar, a la Universitat de Barcelona, estudis de Filosofia i Lletres, en l'especialitat d'Història. El 1986 va llegir la seva tesi doctoral sobre el Paleolític superior al nord-est de Catalunya. Des del 1990 és professor de Prehistòria a la Universitat de Girona, a la qual, des de fa uny i mig, n'és també el coordinador d'Història. Entre mig de tot això ha estat membre del Centre d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació de Girona -essent fins fa poc el responsable de les excavacions de les coves de Serinyà- i director del Museu d'Art de Girona. A tota aquesta brillant (i aquí resumida) trajectòria, cal sumar-li, a en Narcís Soler i Masferrer, el petit de cinc germans de Ca l'Aulet, la seva incorporació, el juny de 1996, a l'Institut d'Estudis Catalans, en la secció històrico-arqueològica.

Des d'aquestes pàgines de *La Pilastra* volem donar l'enhorabona a Narcís Soler i Masferrer, alhora que, encara que sigui de manera resumida, conèixer una mica més la seva persona i la seva trajectòria.

La seva passió per la prehistòria i la història antiga va nèixer a Barcelona. «Allà vaig entrar en contacte amb professors molt bons, sobretot, per citar-ne alguns, el Dr. Maluquer de Motes, molt bon arqueòleg, o en Pere de Palol, avui professor emèrit, catedràtic de la Universitat de Barcelona. Per cert, que és de Girona i el seu pare, en Miquel de Palol, el poeta, havia estat administrador de Cal Marquès de Bescanó».

La seva passió va convertir-se de ple en professió l'any 74. Llavors havia mort d'accident de cotxe Miquel Oliva i Prat, l'arqueòleg de la Diputació de Girona i director del Museu de Sant Pere de Galligans. En aquell moment Narcís Soler excavava a Ullastret i va ser proposat per entrar al Centre d'Investigacions Arqueològiques. «**Hi va haver renovació i van entrar tres arqueòlegs a la Diputació. L'Aurora Martín, que encara avui és la directora del museu i de les excavacions d'Ullastret; l'Enriqueta Pons, que ha excavat i excava al Puig Castellet de Lloret de Mar i a Pontós; i jo, que em vaig cuidar de les coves de Serinyà. Poc després, sense deixar el meu lloc de treball, vaig passar a ser director del Museu d'Art de Girona**». També estava ja a la Universitat de Girona, llavors Estudi General, com a professor associat.

De la seva incorporació a les excavacions de Serinyà, Narcís Soler comenta que quan se'n va fer càrrec, l'any 75, «s'acabava una etapa. Fins aquell moment havia estat excavant el Dr. Corominas, molt bon arqueòleg, que combinava aquesta tasca amb el seu ofici de metge. A partir del 75, la Diputació de Girona, que havia adquirit uns terrenys annexos a les coves, va voler un altre plantejament en la manera de treballar. Es va començar un tipus d'excavació més moderna, imitant una mica el model que se segueix a França, renovant una mica l'arqueologia prehistòrica d'aquí. Són excavacions molt lentes i falta molt per acabar. No obstant, encara que lentes, avui per avui se'n treu un rendiment científic i molta més informació que abans, excavant molt més».

A banda de Serinyà, Narcís Soler ha excavat també, i entre altres llocs, a Torroella de Montgrí, al Cau del Duc

Narcís Soler i Masferrer
va nèixer a Bescanó, a
Ca l'Aulet.

Narcís Soler, professor de prehistòria a la UdG

i a Sant Benet de Sant Feliu de Guíxols «**però faig sobretot paleolític superior del nord-est de Catalunya i el millor lloc que hi ha és Serinyà**».

Fent un breu resum de la situació de les comarques gironines en quan a jaciments i excavacions arqueològiques, Narcís Soler és del parer que a les nostres comarques l'arqueologia hi té un paper important, «**potser perquè hi ha excavacions importants que generen sentiments com és el cas d'Empúries. Ullastret també és un lloc molt prestigiós, i Serinyà. Ara bé, si ho compares amb altres llocs, com el sud de França, on es promou un turisme cultural, aquí encara queda molt per fer. Caldria tenir en compte que el turisme cultural és el que sempre quedarà. S'han començat a fer coses per cultivar-lo, com és el cas de les llegendes de Girona o les visites del Museu d'Art a la nit, però encara poca gent visita Besalú i altres indrets importants en quan a monuments i història. Empúries i el Museu Dalí potser són les excepcions de les comarques. Però estem lluny d'Itàlia, on el turisme se centra en les visites del patrimoni cultural, o de França, que de qualsevol cosa en fan propaganda i de seguida hi posen un vigilant i s'obre al públic que hi accedeix pagant una entrada**».

A banda d'una explotació diferent, potser aquí també les actuacions són més limitades en quan a recuperació del patrimoni. I de vegades potser la intervenció popular, controlada per experts, podria ajudar a aquesta recuperació. «**Les institucions, com la Generalitat, tenen la obligació de protegir el patrimoni i per tant no permetre una actuació arqueològica sense el permís d'excavació i sense que hi hagi un projecte i unes garanties. Les activitats populars marxen d'això. La Generalitat preté que hi hagi molt poques actuacions i que aquestes siguin garantides. El model de moltes actuacions, d'una base més popular, s'havia vist anys enrere en esglésies romàniques, sobretot a la Garrotxa, però a les excavacions arqueològiques hi ha d'haver un projecte i és costós, sobretot de temps, i costa molt que et donin permís. La Generalitat fa dos anys que no dóna permís per excavacions programades**».

Canviant de tema i parlant ara dels lligams que, a banda del parentiu, uneixen Narcís Soler amb Bescanó, cal dir que fa temps col·labora amb el Museu Històric i Arqueològic, assessorant en tot el tema d'inventari i en l'elaboració de fitxes i catalogació de material. Del nostre museu ens comenta que és un cas semblant a molts altres pobles «**que neix de zero, sense cap tradició museística i amb la col·laboració desinteressada de persones que es dediquen a buscar coses, a trobar aquells que les vulguin donar o cedir, a netejar-les, a restaurar-les i inventariar-les; i això és positiu. De cop i volta no es pot fer un gran museu, però hi ha d'haver aquest petit nucli que animi a la gent a deixar i donar coses. De museus n'hi hauria d'haver a tots els pobles**».

Narcís Soler, al claustre de Sant Domènec

També de Bescanó, d'on diu que hi ha estat molts anys fent de pagès a Ca l'Aulet, sobretot als estius, quan s'acabaven els exàmens, ens comenta que «**fa anys, al poble potser no hi havia aquest caliu que hi ha ara, ni les activitats que es desenvolupen**».

Finalment, del seu nomenament com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans, nomenament que va passar totalment desapercebut als mitjans de comunicació, Narcís Soler diu que és un gran honor i que quan li van proposar va dir, lògicament, que sí. No obstant, modestament, afegeix que «**a Girona hi ha moltes més persones que hi podrien ser**».

Als bescanonis ens satisfà molt que hi sigui ell. ■

Mei Ferrer i Costa

El Programa Alba-Ter, un projecte d'ordenació per a la conca del Ter

L'any 1996 la Direcció General XVI de Política Regional i Cohesió de la Unió Europea va endegar l'anomenat Programa Terra, consistent en ajuts econòmics a projectes-pilot d'ordenació del territori en el marc del Fons al Desenvolupament Regional (FEDER). A iniciativa d'alguns ajuntaments de la conca del riu Ter es va elaborar un avantprojecte que en el seu moment es va presentar a la convocatòria de l'esmentat programa i que, per agradable sorpresa de tots, es va seleccionar com un dels quinze millors de tot Europa i, per tant, beneficiari de la corresponent subvenció. Així naixia, fa gairebé un any, el Programa Alba-Ter, que va prendre el seu nom d'una de les denominacions antigues del Ter: el riu Alba.

* Degradació ambiental deguda a la contaminació urbana i industrial, la intensificació de l'agricultura i el turisme massiu de la capçalera i la desembocadura del riu.

* Sobreexplotació de l'aigua derivada de l'abastament a les àrees metropolitanas de Barcelona i Girona i a la Costa Brava, de les centrals elèctriques, el turisme i l'agricultura intensiva, que fa que el riu sovint no dugui el cabal suficient.

* Pèrdua de biodiversitat. Per les seves característiques la conca del riu Ter acull una gran diversitat d'espècies i d'hàbitats naturals, fins el punt que hi són representats la majoria dels ecosistemes d'Europa. Aquesta riquesa biològica es troba en perill per causa de la contaminació, el creixement urbà, les barreres

deixat una gran quantitat de restes que van des dels jaciments prehistòrics fins a infraestructures més recents com molins, pous de glaç, canals industrials i de regadiu, etc. La major part d'aquest patrimoni col·lectiu es troba avui seriosament abandonat i amenaçat.

* Crisi agrícola i industrial com a conseqüència de la caiguda del sector tèxtil i de l'agricultura tradicional. Aquesta crisi és responsable d'uns certs nivells de desocupació que fan que calgui trobar noves orientacions al desenvolupament econòmic de la conca.

* Manca de cohesió territorial. El Ter, lluny d'unir la població de la conca, s'ha convertit en una barrera que separa els habitants de les dues ribes. Al mateix temps, ha deixat de ser una via natural de comunicació que fa que els diferents municipis de la conca visquin d'esquenes els uns dels altres.

Per tal d'intentar suplir aquestes mancances el Programa Alba-Ter es proposa les següents actuacions:

* Lluitar contra la contaminació, mitjançant la detecció dels diferents «punts negres» i l'elaboració de propostes de sanejament integral.

* Inventariar els aqüífers i reserves d'aigua i la seva qualitat, sensibilitzar als usuaris de l'aigua sobre la necessitat d'estalvi i establir directrius per tal que el riu pugui disposar en tot moment d'un cabal suficient.

* Inventariar els espais naturals, les espècies d'interès i les varietats i races de plantes cultivades i animals domèstics de la conca i establir mesures per a la seva conservació, tot garantint el paper del riu com a corredor biològic que uneixi les diferents unitats naturals.

* Inventariar els elements materials del Patrimoni Cultural lligats al riu (sèquies, pous de glaç, canals, etc.) per tal de preveure la seva conservació i restauració.

* Fomentar activitats econòmiques

Què és i en què consisteix el Programa Alba-Ter?

El Programa Alba-Ter, tal i com està concebut, parteix de la realitat d'un seguit de mancances i deficiències conegudes, a les quals intentarà posar solució. En síntesi, aquestes mancances són les següents:

que representen els embassaments i les vies de comunicació i el despolament rural.

* Destrucció del Patrimoni Cultural vinculat a l'aprofitament agrícola i industrial del riu. El Ter ha estat un riu àmpliament aprofitat al llarg de la història. I aquest aprofitament ha

alternatives que tinguin com a base el patrimoni Natural i Cultural del Ter (ecoturisme i turisme cultural, artesanía, productes de qualitat, etc.) amb l'objectiu de crear noves formes d'ocupació i un desenvolupament sostenible que permeti la conservació dels recursos naturals i del patrimoni col·lectiu.

* Catalogar els dèficits estructurals (per exemple absència de ponts) que dificulten la comunicació entre els habitants de la conca, incentivar la comunicació entre els habitants i fer que aquests tornin a viure de cares al riu.

Com es desenvoluparà el Programa Alba-Ter?

Per al desenvolupament i execució del projecte es crearà un consorci integrat pels diferents municipis de la conca, amb participació d'altres administracions (Generalitat, Diputacions, Consells Comarcals,...) i en el qual hi tindran cabuda aquelles organitzacions ciutadanes que hi vulguin participar (pescadors, centres culturals, centres excursionistes, organitzacions ecologistes, pagesos, regants, etc.). Una de les claus de l'èxit del projecte ha de ser precisament la participació de la societat civil, per tal que tothom hi pugui dir la seva i que tots els habitants de la conca se'l sentin seu.

Els municipis impulsors del Programa Alba-Ter són actualment set - Torroella de Montgrí, Celrà, Girona, Salt, Bescanó, Manlleu i Ripoll-, però ja des dels inicis es compta amb el suport de molts altres pobles, d'empreses, universitats, associacions, sindicats, caixes d'estalvis i administracions amb competències al Ter (Generalitat, Diputació de Girona, Diputació de Barcelona, Consells Comarcals).

L'inici del projecte és previst per a aquest any i tindrà una durada de tres anys, en el decurs dels quals s'hauran de dur a terme els diferents inventaris i elaborar una proposta d'ordenació integral i desenvolupament econòmic sostenible per a tota

la conca. Per a la realització dels inventaris es preveu contactar amb el màxim de persones possibles que puguin aportar informació arreu de la conca, mantenint la idea d'una àmplia participació ciutadana en el projecte.

Un aspecte important és que el Programa Alba-Ter comptarà amb un soci-observador d'una conca fluvial de similars característiques de Portugal (el Vale do Ave), amb el qual s'intercanviaran experiències.

I d'ací a tres anys, què?

El Programa Alba-Ter no és un programa d'inversions, sinó simplement un estudi. Això vol dir que un cop finalitzat no es veuran resultats materials sinó simplement un seguit de propostes d'ordenació que caldrà anar aplicant en anys següents. Per aquesta raó el Consorci no desapareixerà un cop finalitzat el projecte, i està previst que sigui la institució que materialitzi les actuacions proposades, les quals podran comptar amb l'ajut econòmic de l'UE. De fet, el Programa Alba-Ter és només l'inici d'un seguit d'actuacions que tenen un objectiu molt clar: retornar el riu als ciutadans. ■

Lluís Motjé i Costa
Codirector tècnic del Programa
Alba-Ter

El viatge de fi de curs

El dimarts 20 de maig de 1997 havia arribat l'hora de sortir de Bescanó, eren les 8 del matí i anàvem cap a Port Aventura (Vilaseca-Salou). Tots estàvem molt emocionats. Quan hi vam arribar i ja vàiem el Dragon Khan, jo ja estava molt nerviosa en pensar que hi aniríem.

Primer vam estar a la Polinèsia. Quasi tothom va pujar a l'atracció més coneguda d'allà: el Tutuki Splash, i jo també hi vaig pujar.

A Port Aventura hi ha 4 llocs diferents: Polinèsia, Xina, Far-West i Mèxic. Ara al Far-West hi acaben de muntar unes quantes atraccions noves. N'han fet una que s'anomena Stampida que és de fusta i ara deixa enrere el Dragon Khan per la por que fa o bé la impressió de les baixades que té. La veritat és que ens ho vàrem passar molt bé.

Quan vam sortir vam anar a l'hotel que teníem reservat a Salou: l'Hotel Jaume I. Vàrem tenir molta sort perquè a l'Elida, la Gemma Masmiquel i a mi -el nostre grup- ens va tocar la millor habitació de totes.

L'endemà vàrem esmorzar i vam sortir cap al Monestir de Santes Creus, que és un monestir gòtic molt bonic. Va ser molt interessant veure totes les escultures que hi havia als capitells del claustre i les diferents composicions que s'havien fet en ajuntar el cos d'un animal amb el d'una persona. A la tarda també ens ho vam passar molt bé comprant a les parades del delta de l'Ebre. Després vàrem pujar a la barca per anar cap on desguassa l'Ebre.

El tercer dia al matí vam anar a Penyíscola, on ens ho vàrem passar molt bé. Compràvem molts regals a les parades i passejàvem. Era sorprenent i meravellosa la vista des del castell de Penyíscola.

També vam visitar Aqualeon, un parc d'animals i alhora parc aquàtic. Va ser molt divertit veure l'espectacle de la foca gris. L'altre espectacle que vam veure tampoc va estar gens malament, s'anomenava «Ocells intel·ligents». Va ésser molt divertit escoltar els guacamais com

parlaven o bé veure'ls practicar esports.

Ens va agradar molt que la senyoreta ens deixés banyar a la piscina de l'hotel.

El darrer dia no va ser tan divertit. Vàrem anar a visitar la ciutat de Tarragona, d'on ens va agradar l'amfiteatre. En tornar a l'hotel la senyoreta ens va deixar una estona per passejar per les piscines. La Nuri, l'Anna, la Sònia i jo vam conèixer dos nens que es deien Roberto i Antonio i que eren de Madrid. Llàstima

que fos el darrer dia i que no els haguéssim conegut el primer dia, així ens hauríem conegut millor!

Quan ens va passar l'hora vam anar cap a l'autocar i cap a casa...

Va ser una excursió de fi de curs divertida i «marxosa» i les senyoretes Pietat i Glòria es van portar molt bé amb nosaltres. ■

Júlia Quiñones
6è curs

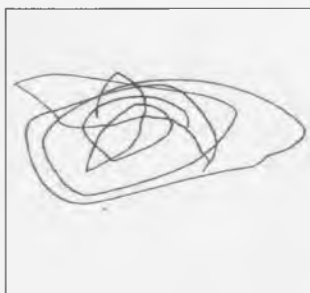
Què fem a la Llar d'Infants

L'estiu passat es va acabar l'etapa de la Llar d'Infants per a una vintena de nens i nenes que enguany ja van a l'escola dels nens grans, com l'anomenem nosaltres.

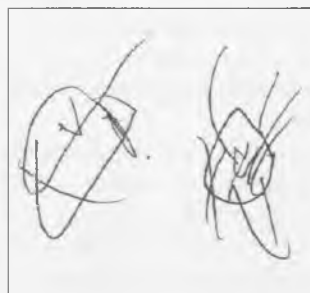
En acabar el curs, ja sabíem explicar-nos molt bé, agafar les tisores, punxar, enganxar gomets a fora, a dins, a dalt, a baix,... jugar sols a cuines, a futbolistes, al mercat, a carreteres... i fer dibuixos com aquests:

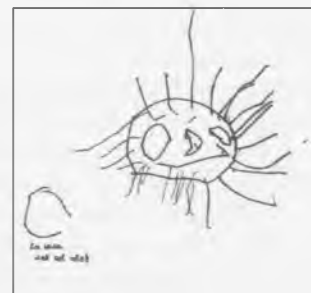
Èlia (23 mesos)

Ora (29 mesos)

Joel (35 mesos)

Albert (40 mesos)

Sabeu, des de ben petits sentim la necessitat de dibuixar i expressar-nos plàsticament, és una cosa que ja entra dins el nostre joc infantil. Ens encanta pintar amb pintura de dits i pinzells gruixuts, amb els colors, amb els llapis, amb les ceres... Volem passar en imatge tot allò que pensem, allò que ens interessa, i, per tant, el dibuix diu una mica com som. Però, no val a mirar només si és bonic o lleig, el més important és veure què significa el que hem dibuixat.

El pensament que ens guia per fer els primers gargots és un pensament quínestèsic (*de moviment*), per això, quan comencem a agafar un

objecte que guixa, el movem fent tot de guixots, i fins i tot ens van bé les parets de casa per decorar-les al nostre gust. Pobres papes!!

Amb els primers gargots no volem representar res, no tenim un domini de la mà i sortim del paper, l'esparrquem, trenquem les puntes del llapis, no mirem prim (**etapa del gargot descontrolat**).

Llavors, ja ens anem fent grans i veiem que allò no ens queda pas prou bé i comencem a fer rodonetes a tort i a dret (*cèl·lules gràfiques*), que seran el futur dibuix. Fem *nebuloses, espirals, línies sense donar cap importància al color (etapa del gargot controlat)*.

De seguida, perquè no parem mai, ja ens comencen a sortir figures reconegudes, com la casa del sol solet, el sol solet amb ulls i boca.

(Fixeu-vos que el SOL és de les primeres coses que dibuixem perquè és sinònim de vida per al nen). Quan arribem a fer tot això, llavors ens toca marxar de la Llar i quan siguem a l'escola nova començarem a fer *capgrossos* (inici de la representació de la figura humana), que seran el papa, la mama i tota la família (**etapa pre-esquemàtica**).

Bé, ja veieu quanta feina fem a la Llar d'Infants! ■

Sortida dels alumnes de preescolar del curs 96-97

La darrera sortida del curs 96-97 dels alumnes de preescolar (P-3, P-4 i P-5) del col·legi públic Dr. Sobrequés de Besanó es va portar a terme a mitjans de juny i va consistir en una visita al Port de la Selva i Llançà.

La castanyada a l'escola

Aquest any vam celebrar la castanyada amb panellets i castanyes. El dijous dia 30 d'octubre vam fer els panellets a la classe, va ser molt divertit. El mestre ens va donar la farina d'ametlla, les patates i el boniato cuits, i nosaltres vam haver de fer la barreja. Després vam fer boletes petites i les vam decorar amb els ingredients que vam portar de casa. En uns hi vam posar pinyons, als altres hi posàrem trossets de cirera, ametlles, avellanes, codonyat i amb la pasta que ens va quedar vam fer una barreja amb xocolata amb pols que va quedar molt bona.

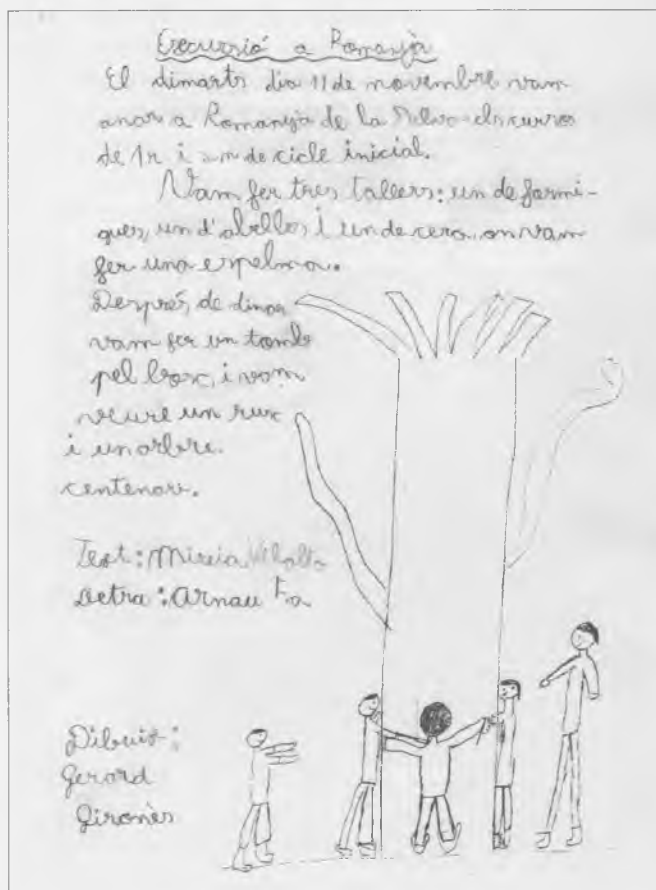
Quan vam haver acabat els panellets, els vam posar en plates i el mestre els va coure al forn de la cuina.

I divendres vam preparar la castanyada.

Els més grans vam tallar les castanyes a l'hora del pati; abans ho feien els de 8è, però ara que no hi són, ho vam fer els de 6è. El mestre ens va dir que com que som els més grans ens tocaran totes aquelles coses que abans feien els de vuitè. Ens costava una mica tallar les castanyes perquè els ganivets que ens van deixar no tallaven gaire i era força difícil, però amb paciència les vam tallar totes. Vam veure que algunes castanyes no eren gaire bones i les vam separar. A la tarda vam sortir al pati, vam ballar danses de tardor tots plegats a la pista de bàsquet i en acabar ens vam menjar les castanyes, que les cuineres havien cuit, i els panellets que havíem fet el dia abans.

Va ser una festa divertida i ens ho vam passar molt bé. ■

Alumnes de 6è A i B

Sortida a les coves de Serinyà

El dijous dia 20 de novembre els alumnes de 5è i 6è vam fer una sortida a les coves de Serinyà. Aquestes coves són unes coves prehistòriques que es troben una mica abans del poble de Serinyà sortint de Banyoles. Hi vam anar amb els de 5è, així vam emplenar l'autocar i l'excursió ens va sortir més barata a tots. La sortida va ser a les 9 del matí, ens vam parar a Girona a recollir la Neus, la nostra guia, i vam seguir el viatge fins arribar a un bar que es diu Les Coves, allà vam esmorzar.

Després d'esmorzar vam anar cap a les coves. El lloc està molt ben arreglat, ens van dir que abans era tot ple d'herbes però que aquest estiu passat ho havien arreglat molt bé. Ens van explicar com vivien els homes dels paleolític, què hi feien a les coves, què podien caçar,... La cova que ens va agradar més va ser la darrera que vam veure, el Reclau Viver. Vam poder entrar dins la cova. De fet és l'única que conserva el sostre o gairebé tot, ja que les altres dues ja no en tenen.

Un cop acabada la visita ens vam dirigir a Banyoles a visitar el Museu Arqueològic on hi ha les restes trobades a les coves i altres coses molt antigues. Allà vam veure fòssils, ens van explicar que un fòssil és un ésser viu, o bé un tros, que amb els anys ha quedat petrificat.

Vam veure una reproducció de la mandíbula de Banyoles, una de les restes més antigues que s'han trobat. La va trobar un farmacèutic de Banyoles que es deia Pere Alsius, fa molts anys. Vam veure tota mena de restes del Paleolític i del Neolític i també alguna cosa de l'Edat dels Metalls.

Quan vam acabar la visita del Museu Arqueològic vam veure el Museu Darder. En aquest museu hi ha tota mena d'animals dissecats per un senyor que li agradava molt estudiar animals i dissecar-los. Així la gent els podia veure i estudiar. Aquest museu és molt antic, però ara hi ha una part que no es pot visitar, hi havia uns rètols que deien que s'estava restaurant. Era la part dedicada als homes. Ens van dir que en aquest museu hi havia un senyor negre, de raça bosquimana, dissecat i que ara l'han enterrat al seu país.

Com que ja era tard i tots teníem gana, vam anar al llac a dinar. Allà vam jugar i a la tarda vam donar una volta pel llac amb una barca molt gran.

Va ser una sortida divertida, tot i que a l'hora de dinar uns nens de Banyoles ens van venir a empipar amb les seves bicicletes i els mestres els van haver de fer fora. ■

Alumnes de 6è A i B

L'hora dels contes

Els nens i nenes d'Educació Infantil del Col·legi Públic Doctor Sobrequès van treballar diversos contes populars durant el curs passat.

En el dibuix d'en Jordi surten alguns dels personatges del conte «Els tres ossos», l'últim que treballaren els nens i nenes de P-3.

Fitxa del conte «La caputxeta vermella» de l'Adrià de P-5.

L'HORA DELS CONTES

NOM ADRIÀ DE P-5

TÍTOL LA CAPUTXETA VERMELLA

PERSONATGES LA CAPUTXETA VERMELLA I LA MARE

T'HA AGRADAT? PER QUÈ? PARCE

AMATIT AL LLOP

Els nens i nenes de P-4, juntament amb els de P-3, P-5, 1r i 2n., van representar «La llegenda de Sant Jordi». Després, a la classe, la van escriure i dibuixar.

Per la seva part, els alumnes de Primària van crear, individualment o en grup, diversos contes, veiem-ne una mostra:

El llop i la nena

Hi havia una vegada una nena que es deia Maria, tenia set anys. Un dia va anar a collir flors al bosc sola i es va trobar un llop molt ferotge que se la volia menjar, i el llop va obrir la boca per menjar-se-la i la nena es va poder escapar i va marxar a casa seva.

Va prometre a la seva mare que mai més marxaria al bosc sola.

Marina Cerdeño, 1r Curs

El pirata i el tresor

Hi havia una vegada un pirata que anava amb vaixell i volia trobar un tresor que estava en una illa. Però el perseguia un dolent que també volia trobar el tresor.

Un dia va arribar el pirata a l'illa. El dolent també hi va arribar. Van trobar el tresor, ple de diamants, el van compartir i van ser feliços per sempre més.

Jordi Montalbán, 1r Curs

El gat Tobi

Hi havia una vegada un gat que es deia Tobi i era molt petit i vivia en una casa de pagès. El seu amo el tractava molt bé i li donava menjar molt bo, tan bo que es tornava cada cop més alt.

Un dia el seu amo estava treballant i el gat miolava i l'amo es va pensar que tenia gana, li va donar menjar però el gat encara seguia miolant.

- Què tindrà doncs? Ja ho sé, potser té son.

I al llit se'n va anar i així va parar de miolar.

Núria Corominas, 1r Curs

El rellotge xerraire

Hi havia una vegada un rellotge que podia parlar. En Toni el va comprar i l'endemà, quan es va aixecar el seu rellotge va dir:

- Hola! Bon dia!

En Toni li va dir:

- Com ho has fet per parlar?

- És que sóc un rellotge màgic. Les meves cordes són fetes per dues coses, una per parlar i l'altra per marcar les hores. I en comptes de dir «pip, pip», dic «Bon dia, bona tarda i bona nit».

I en Toni va estar molt content de tenir un rellotge que parlés i que no fes mal a les orelles.

Aleix Sala Flores, 2n Curs

En Floç

En Joan és un nen que té vuit anys. És alt i ros i una mica grassonet. Els seus ulls són blaus i la seva pell és blanca. És amable, rialler i força espavilat. Viu en una granja als afores del poble. El seu millor amic és el seu gosset Floç.

Un dia de festa van anar a passejar al bosc. En Joan va deslligar el gosset i ell es va adormir. El gos es va perdre i en Joan va dir: no puc anar a casa sense ell. Va començar a buscar-lo però no el va trobar. Com que es va fer de nit va quedar-se al bosc a dormir.

L'endemà va obrir la motxilla per agafar l'esmorzar i va veure allà dins el seu gosset. Ben content va tornar a casa.

Zaira García Reza, 2n Curs

El gos viatger

Hi havia una vegada un gosset que es deia Esquitx i tenia dos mesos. Tenia un collaret vermell i també un collaret antipuces. Un dia el jardiner es va deixar la porta oberta i el gos es va escapar.

El gos va viatjar per ciutats, per la muntanya, carrilets, i molts llocs més. Es va trobar amb un noi que era lladre, i al lladre el van posar a la presó.

Un amic de l'amo del gosset el va recollir i el va tornar a casa seva. El gos i el nen es van quedar ben feliços.

Marc Mora Sorroche, 2n Curs

El gegant que s'ha fet petit

Hi havia una vegada un gegant molt alt, alt com el Pirulí de Girona. Vivia en un bosc, camí de l'ermita de Santa Anna. Per esmorzar, dinar i berenar es menjava un arbre cada dia, i per sopar se'n menjava dos.

Un dia, de camí cap a la platja de l'Estartit, es va adonar que s'encongia. Molt preocupat, se'n va anar corrent pel bosc fins arribar a la casa dels seus dos amics, el Nan i la Fada, que és molt lluny, a dalt del Montseny. Els seus dos amics li van dir que anés a l'Illa Blanca i Negra. Allà trobaria el Gran Mag Negre amb vestits blancs.

El gegant, seguint les instruccions dels seus dos amics, va marxar corrents i anava preguntant a molta gent on era l'Illa Blanca i Negra. Va donar dues voltes al món i tornava cap a casa desesperat ja que la seva alçada va quedar només en 1 metre i 80 centímetres.

Passejant pel camí de can Balandram va trobar un veí que ho sap tot. Aquest li va dir que l'Illa Blanca i Negra és l'illa del Ter, al costat de les deveses. El gegant va anar corrents a l'illa, i un cop va haver trobat el Gran

Mag Negre amb vestits blancs, el gegant li va explicar totes les seves penes. El Mag li va dir:

- Si vols tornar a ser gegant, hauràs de fer el que ara et diré. Durant set dies, al matí, t'hauràs de menjar vuit potes de dues vaques negres, i després, durant vuit nits, t'hauràs de menjar 12 potes de tres vaques blanques.

El gegant ho va fer i va tornar a la seva mida normal. I conte contat, ja s'ha acabat.

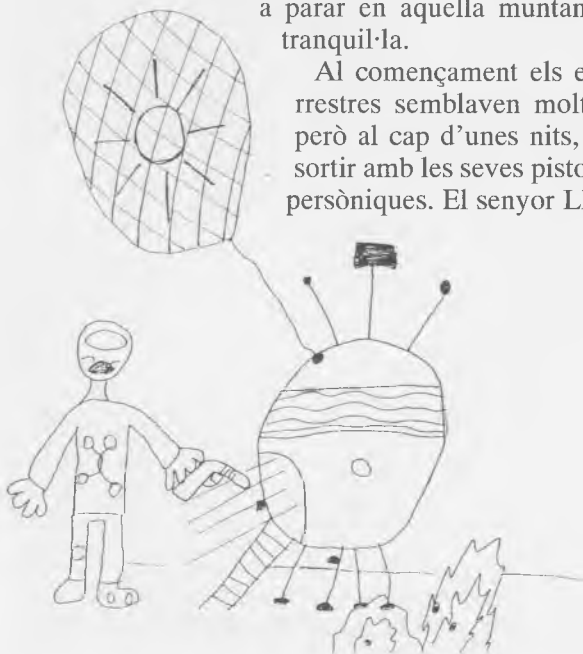

Text: Marta García Ferrer, 3r Curs
Il·lustració: Pau Prunell Badosa, 3r Curs

El sol i els extraterrestres

Hi havia una vegada el Sol que il·luminava una muntanya molt tranquil·la, amb molts arbres florits i molts animals. Però vet aquí que una nit, quan tothom estava als seus caus, va començar a ploure i a fer llamps i trons. I a les dotze en punt de la nit, els extraterrestres van arribar a la Terra, amb tanta mala sort que van anar a parar en aquella muntanya tan tranquil·la.

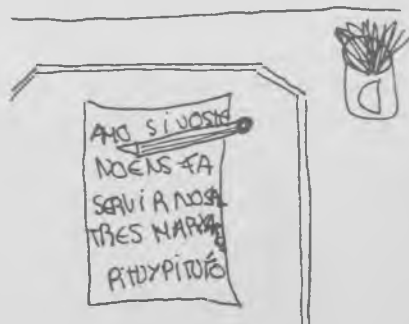
Al començament els extraterrestres semblaven molt bons, però al cap d'unes nits, ja van sortir amb les seves pistoles supersòniques. El senyor Llop i la

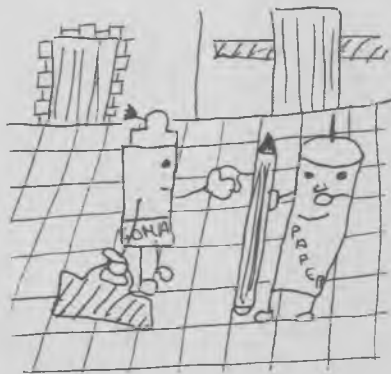
El llapis i el paper blanc

Hi havia una vegada un llapis molt graciós i un paper molt rialler. El seu amo sempre escrivia cartes, però mai feia servir aquell llapis ni aquell paper. Ah! el llapis es diu Pitu i el paper es deia Pitufo.

Un dia el llapis va començar a escriure això: «*Amo, si vostè no ens fa servir, nosaltres ens retirarem d'aquesta casa per sempre*». I ho van deixar sobre la taula del despatx. L'endemà, quan el senyor ho va anar a veure, ho va llegir, però no va fer cap cas a la carta.

Així va ser com el llapis i el paper van marxar d'allà. I sabeu on van anar a viure? A una casa on era molt agradable d'estar-hi. La casa es deia «Cal Gegant», era groga, tenia les finestres molt grans, cel·les, ... I així va ser, van anar-hi a viure tal com havien proposat.

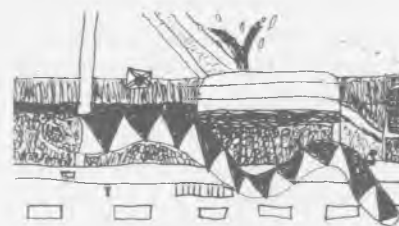
Al cap d'un temps van anar a veure el seu amo anterior, i l'amo en sentir la veu d'en Pitu i en Pitufo els va tirar a fora. Allà van conèixer una goma, groga i rodona, molt bufona. Però la goma, com que la feien servir molt, va escriure una nota: «*Amo m'agradaria que ja no em fes servir, doncs ja no funciona*». L'amo, quan va llegir allò, va contestar: «*Si vostè ho vol així es farà*». I va tirar fora de casa la goma. La goma va protestar moltíssim, però va haver de fer les maletes igualment. Es va acomiadar d'en Pitu i en Pitufo i se'n va anar.

Ester Padilla, 5è nivell

En Toni i la serp

Una vegada un nen que es deia Toni, que feia 5è, va trobar una serp. Al cap d'uns dies, quan en Toni estava sol a casa seva, els seus pares eren a treballar, la seva àvia a comprar i la seva germana feia un examen a Girona molt important, la serp va sortir del terrari per culpa d'en Toni que havia deixat la porta oberta.

Aquella serp anava menjant-se tot el que trobava i fins i tot es va menjar un beuratge màgic que feia engrandir. La serp es va engrandir tant que feia 2 metres d'amplada i 8 metres de llargada i ja no va anar més a la casa d'en Toni.

En Toni no s'adonava de res i va sortir a buscar l'Òscar. I va veure aquella serp, aquella grandiosa serp. Estava tan espantat que no sabia què fer i va caure desmaiat. La serp el va mossegar i de la ferida li va sortir sang; es va despertar i va veure que la serp no hi era però que ell s'hi estava convertint...

Estava molt espantat i va decidir amagar-se en un camp perquè ningú no el veiés amb aquella pinta tan esgarrifosa que feia. Va pensar que si mossegava algú altre també s'hi transformaria, i ho va provar. Per allí passava un nen que es deia Pau i el va mossegar. En Pau també es va espantar i també es va convertir en serp, però en Toni no va deixar-lo sol. Els dos nens es van quedar al camp.

Quan la mare d'en Toni va arribar va veure tot aquell desordre i també va veure que la serp no era al terrari i es va adonar que el seu beuratge màgic no hi era. Va preparar un altre beuratge per tornar a la normalitat i el va anar a tirar a la gran serp i totes les persones que la serp havia mossegat van tornar a ser persones i tot va tornar a ser com abans.

I vet aquí un gos i vet aquí un gat aquest conte s'ha acabat.

I vet aquí un gos i vet aquí un gat aquest conte s'ha acabat.

Text i il·lustracions: Martí Jou, Jordi Soler i Víctor Prats, 5è nivell

senyora Guineu estaven vigilant, però els extraterrestres van adormir tots els animals durant deu hores.

Quan van estar, van pujar a les seves naus i amb unes xarxes van caçar el Sol i se'l van emportar al seu cometa, el cometa Hale-Bopp.

El animals es van despertar i van demanar ajuda a les estrelles. Les estrelles van anar al cometa Hale-Bopp i van robar el Sol. El van portar cap a la Terra i els animals, com a senyal d'agraïment, van donar a les estrelles un núvol màgic.

Vet aquí un gat, vet aquí un gos, aquest conte ja s'ha fos.

Text: **Gerd Serrasolses Solà, 3r Curs**

Il·lustració: **Robert Masó Vidal, 3r Curs**

El nan entremaliat

Fa molt de temps, en un bosc molt llunyà, hi vivia un nan molt entremaliat que convertia els animals en altres animals, i sempre feia trapelleries.

Un dia va anar en un palau que hi havia prop del bosc. A la nit, el nan va entrar al palau i va agafar al príncep. Tothom estava dormint i no es van assabentar que havien agafat al príncep.

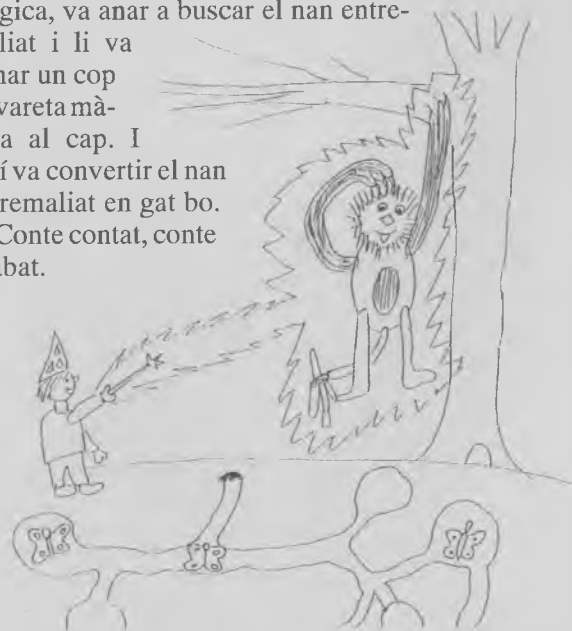
Quan va fer-se de dia, la princesa es va despertar i va veure que no hi havia el príncep. Va anar a trobar la fada que vivia al bosc, per explicar-li el que havia passat. La fada ja sabia què havia passat. Havia estat el nan que no podia parar de fer entremaliadures.

La fada i la princesa buscaven algun remei. Van passar set dies i set nits pensant què fer. Al final van trobar una solució. La fada va agafar la seva vareta màgica, va anar a buscar el nan entremaliat i li va

donar un cop de vareta màgica al cap. I

així va convertir el nan entremaliat en gat bo.

Conte contat, conte acabat.

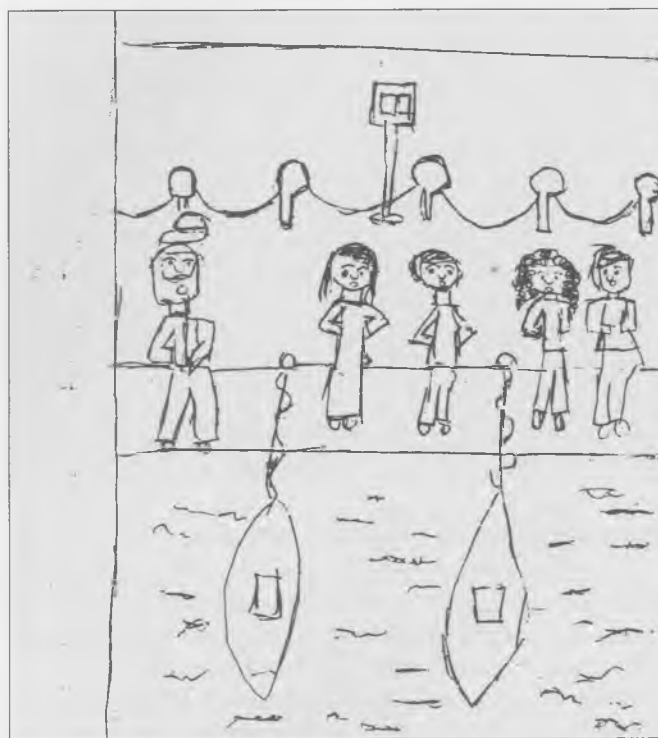
Text: **Estefania Ruano González, 3r Curs**

Il·lustració: **Eudald Rossell Vivó, 3r Curs**

Aventures en el mar

Vet aquí una vegada una colla d'amics de 10 a 12 anys que eren molt aventurers, grans nedadors, molt atrevits i mai no tenien por. Vivien en un poble marítim que tenia un port molt gran. A l'estiu sempre passaven el dia al port. Solien parlar amb els pescadors, jugaven a amagar a dins dels vaixells, anaven a pescar, coneixien tots els peixos, cosien xarxes i escoltaven històries dels vells mariners. Parlaven amb els turistes i eren amics dels capitans. Coneixien els pescadors i peixeters que anaven a la llotja a subhastar els peix.

Un dia al matí van veure un vaixell militar molt gran, gris, verd i negre que estava amarrat al port. Els nens van decidir entrar per jugar-hi. Van esperar que els militars sortissin per anar a donar un vol i només hi quedés el soldat de guàrdia. El més atrevit li va anar a demanar un autògraf aprofitant que estava sol i lluny de l'entrada del

vaixell. Els altres nens, mentrestant, van entrar-hi. El que li havia demanat l'autògraf va aprofitar que el soldat buscava el bolígraf i va fer una correguda fins a l'entrada. Un cop a dins, es varen vestir de soldats, varen entrar als camarots i van voltar i jugar. Al cap d'una estona tenien gana i varen anar a la cuina i es van atipar. Més tard van entrar en un camarot que no l'ocupava ningú i van quedar adormits.

Quan els militars van arribar, el capità va manar que possessin el vaixell en marxa. L'endemà al matí els nens es van despertar, van veure que es trobaven a dins del mar i, sorpresos, van decidir un pla per tornar a casa.

- Nois, on som? Només veig aigua!

- Hem de fugir! Veniu! Anem a coberta!

- Què guai! Quina aventura!
- Com ho farem per sortir?
- Sabem el llenguatge dels dofins! Mirem si en veiem!
- Allà lluny n'hi ha un grup! Saltem i ens ajudaran!
- *D'acord, proposta acceptada!* -varen exclamar tots.

Dos nens varen agafar flotadors i els altres van recollir la roba dels camarots. Es van canviar i van saltar al mar, aprofitant que el vaixell havia reduït la velocitat. Van nedar cap als dofins i els van demanar ajuda.

- *IC, IC, IC, IC, IC, IC,...*!
- *GRIIC, GRIC, GRIC!*
- Nois, heu sentit? Ens han contestat! Ja venen! Tornem a cridar!

- *IC, IC, IC, IC, IC, IC,...*!
- *GRIIC, GRIC, GRIC!*

Els dofins van arribar i els nens van pujar al cim seu i es van aguantar amb l'aleta dorsal. Els van dir que els portessin a l'illa més propera. Els dofins van nedar molt de pressa i els nens xisclaven. Una ona geganta va fer caure dos nens a l'aigua i no podien pujar al dofins. Tots estaven molls, cansats, espantats i morts de por. Finalment, els dofins van enfonsar la cua i els altres, amb el morro, els van fer pujar.

El mar es va calmar i feia un dia assolellat. Anaven avançant feliços perquè ja veien l'illa. De cop i volta els dofins es varen esverar, van cridar, es van agrupar més i els nens van saber que passava alguna cosa greu. Es van girar i van veure un tauró blanc molt gros. No van dir ni piu, només adéu. Tots es van agafar fort a l'aleta, es van

estirar i van quedar immòbils, sort que els dofins van nedar i saltar a tota pastilla. El tauró no els va poder atrapar i els dofins van portar els nens a l'illa. Es van acomiadar i els nens es van quedar adormits sota una palmera.

Va caure un coco al cim d'un nen i tots es van despertar. Tenien molta gana i van fer caure cocos. Els van esbardellar i van atipar-se. Van triar l'arbre més alt i ample i hi van fer una cabana amb canyes de bambú i fulles de palmera. A la nit van sentir tambors i van baixar de la cabana per espigar: era un tribu de caníbals que feien una festa al voltant del foc. D'amagat van tornar a la cabana i els van atacar amb cocos. Els caníbals van fugir perquè van pensar que era un espèrit.

L'endemà al matí van sentir un soroll i van veure que s'acostava un vaixell. Tres nens van baixar i van córrer cap al mar, van fer senyals i van cridar. Els altres, des de

dalt, van fer senyals amb samarretes lligades a unes canyes molt llargues. El vaixell es va apropar i dos militars van acostar-se amb una barca. Els nens van veure que el vaixell era aquell que ells hi havien pujat. Van decidir dir la veritat. El soldat que ells havien enganyat els va reconèixer. Es van posar a riure i amb la barca van anar al vaixell i hi van pujar. El capità va avisar els pares dels nens i van tornar cap al poble. Pel camí van veure els dofins i els van tirar peixos.

Vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquest conte s'ha acabat.

Alumnes de 4t - abril 1997

Els principals acords del ple de l'Ajuntament

Sessió del 25 de març de 1997

S'acorda constituir la Comissió promotora del Consorci de Gestió del Projecte Alba-Ter i es convoca un concurs d'ofertes per contractar l'adquisició d'un local per a biblioteca (centre de lectura i de difusió cultural). També s'acorda sol·licitar l'ingrés de Bescanó a l'associació ACTE de municipis de tradició tèxtil i l'adhesió de l'Ajuntament a la campanya que demana la desgravació en l'IRPF de l'adquisició de llibres.

Sessió del 11 d'abril de 1997

S'acorda convocar la informació prèvia dels criteris, objectius i solucions generals de la revisió de les Normes Subsidiàries de Planejament del municipi de Bescanó, segons allò que disposen el TRUC D.LEG. 1/90 art. 56 i l'art. 125 del Reglament de Planejament R.D. 2159/78, i també delegar en el Consell Comarcal les competències en matèria de Sanitat. També, i atesa la sol·licitud de concessió dels servei de distribució de gas de Gas Girona, S.A. al Departament d'Indústria, l'Ajuntament renuncia al dret de reserva del servei per tal que pugui tramitar-se la contractació de la concessió per via de la lliure iniciativa. A més, s'aprova participar en el Consorci LOCAL-RET, que agrupa ajuntaments catalans per a la telecomunicació per cable.

Sessió del 20 de maig de 1997

S'acorda crear una agrupació de secretaries del Jutjat de Pau, per als municipis de Sant Gregori, Fornells de la Selva, Vilablareix, Aiguaviva i Bescanó i s'aprova el conveni de delegació del servei de recollida de gossos i gats a favor del Consell Comarcal.

Sessió del 8 de juliol de 1997

S'aprova definitivament el projecte d'obertura i d'urbanització del carrer Tramuntana.

Sessió del 15 de juliol de 1997

S'aprova una moció de rebuig al terrorisme del poble de Bescanó per l'assassinat del regidor d'Èrmua Miguel Ángel Blanco Garrido.

Sessió del 29 de juliol de 1997

S'aprova l'expedient de modificació de crèdits núm. 2 del pressupost de 1997 per a inversions. S'acorda executar el projecte de pavimentació i asfaltat de camins per a nuclis rurals, contractat mitjançant el procés de subhasta ordinària. També s'aprova la compra d'un local per a biblioteca, situat a la plaça de les Nacions, a Promocions Comorci, S.L., i els criteris i directrius del

projecte de revisió de les Normes Subsidiàries de Planejament un cop acomplert el tràmit de l'art. 125 del Reglament de Planejament i d'acord amb l'informe de l'arquitecte redactor. A més s'acorda contractar tres préstecs de 6.000.000, 3.418.574 i 10.514.574 pessetes per finançar, el primer i el tercer la compra del local de la Biblioteca i el segon l'aportació municipal per l'obra de pavimentació i asfaltatge de camins rurals inclosa en el PUOISC de l'any 1997.

Sessió del 21 d'octubre de 1997

S'aprova definitivament la modificació de l'estudi de detall de la Unitat d'Actuació 1, entre el primer tram del carrer de la Barca i el carrer Sant Grau, i s'acorda modificar les ordenances fiscals i preus públics per al 1998. També s'aprova inicialment el projecte d'urbanització d'un primer tram del carrer Girona, passat Sant Llorenç, i s'imposen contribucions especials per al seu finançament, i la resolució de recursos i adjudicació definitiva de la subhasta de l'obra a l'empresa Rubau Tarrés, S.A. A més s'acorda ratificar l'informe favorable del projecte de concessió del subministrament de gas natural al terme de Bescanó i la memòria valorada de l'asfaltatge dels camins de Sant Sebastià, Mas Fortià i Veïnat de Trullàs, obres incloses en el Pla de camins del Consell Comarcal del Gironès. Finalment, s'aprova el projecte modificat de construcció de la 2a fase del Casal d'Avis de Bescanó. ■

Diada de Sant Jordi a la Biblioteca

Amb l'objectiu de fomentar l'hàbit de la lectura entre els nens i nenes, la Biblioteca de Bescanó va organitzar, per segon any consecutiu, una jornada de portes obertes el dia de Sant Jordi. Enguany van visitar la Biblioteca els alumnes de Preescolar (P-3, P-4, P-5) i de Cicle Inicial (1r i 2n) del col·legi públic Dr. Sobrequés i els nens i nenes de l'Escola Bressol. ■

Ila Nit de Poesia

El 19 de juliol, a partir de les 10 del vespre, es va celebrar a les piscines municipals la IIIa Nit de Poesia, organitzada per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Bescanó.

En el decurs de l'acte van llegir poesies Lourdes Macau, Carme Torres, Fina Jiménez, Rita Barnés, Salvador Ponsatí i Joaquim Lleal, que van triar poemes com *Ineptitud física*, de Valentí Illa; *la Balada dels tres fadrins*, de J. M. Sagarra; *Clar i oscur*, de Marcel·la Torra; *Vistes al mar*, de Joan Maragall; *Els besavis*, de Joana Raspall; *Soleiada*, de Joan Maragall; *El cabaret dels assassins*, de Francesca Laguarda i *Aixeca el cor i Nadala de l'infant ecologista*, de Maria Castanyer.

També van recitar, en aquest cas poemes propis, els

membres del Grup Poètic Gironí Antonio Lòpez, Jordi Càliz, Lorenzo Medel, Roser García i José Morano.

La vetllada va comptar amb l'acompanyament musical d'Anna Suñer, Neus Suñer, Elisabet Rovira, Maria Ponsatí i Adriana Danés, sota la direcció de Nuri Badosa. ■

L'estiu cultural a Bescanó

En el marc de l'Estiu Cultural Bescanó 1997, organitzat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament, es van celebrar diversos actes com ara el concert que l'Orquestra de Cambra de l'Empordà va dur a terme el 4 de juliol a l'església de Sant Llorenç. Seguidament, el 19 de juliol es va realitzar la IIIa Nit de Poesia (veure comentari en aquest mateix número) i l'1 d'agost, a l'Església de Sant Llorenç, va fer-se un concert a càrrec del Trio de Violoncels Ponticello i a la mitja part actuaren Mercè Comamala, Núria Masferrer i Eduard Xandrich.

El 22 d'agost, a les 10 del vespre, a la plaça del Mil·lenari, va actuar l'Escola de Dansa Folclòrica de la Garrotxa i el dissabte 6 de setembre, també a la plaça del Mil·lenari, els Groullers van interpretar balls tradicionals per a gent de totes les edats. ■

Cursos organitzats per l'Ajuntament

Des del passat octubre s'estan desenvolupant diversos cursos organitzats per la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Bescanó, alguns dels quals ja han finalitzat, com els de cuina de tardor que va dur a terme a Bescanó i Estanyol la professora Núria Lladó i que s'acabaren els dies 14 i 29 de novembre, respectivament.

Fins el maig de 1998 es realitzen cursos de català de diversos nivells, a càrrec de la llicenciada en filologia catalana Mar Anton, a les Aules Culturals Maria Rosa Cabré i Garriga, els dilluns i dimecres, de 2/4 de 9 a les 10 del vespre.

Les mateixes aules són la seu dels cursos de Punes de Coixí i correctiu de Ioga que es portaran a terme fins el mes de juny de l'any vinent. El V Curs de Punes de Coixí, a càrrec de Maria Jesús González, es realitza els dissabtes de 2/4 de 4 a 2/4 de 6 de la tarda i costa 3.000 pessetes cada mes. El correctiu de Ioga, on es practiquen tècniques de respiració, estiraments musculars, relaxació, estirament de la columna, alliberament dels discs i nervis intervertebrals, etc., es fa els dilluns i dimecres de 8 a 9 del vespre i costa 4.000 pesetes mensuals.

També fins el mes de juny duraran les sessions de fisioteràpia, gimnàstica correctiva i de manteniment que realitza la fisioterapeuta Marina Virolès al Local Social d'Estanyol els dimarts i dijous, de 2/4 de 8 a 2/4 de 9 del matí; i a les Aules Culturals Maria Rosa Cabré de Bescanó els dimarts i dijous de 2/4 de 9 a 2/4 de 10 del matí, i que costen 3.500 pessetes mensuals. ■

Pràctiques sanitàriament incorrectes

La tradició manté vives unes creences i unes pràctiques que, des del punt de vista mèdic, en el millor dels casos, no tenen cap efecte terapèutic, per exemple: il·luminar l'habitació d'un malalt del xarampió amb llum vermella només servia per no veure els granets, però no cura. Tirar un duro a un pou per treure berrugues només serveix per ser cinc pessetes més pobre o menys ric, depèn del cas. Posar una palangana amb aigua sota el llit d'un malalt crònic allitat no serveix per evitar que es llagui. Totes aquestes pràctiques són errònies, però inofensives.

Però certs hàbits a vegades poden ser perjudicials per a la salut, ja ho diu el refrany, «*el remei, a vegades, és pitjor que la malaltia*». L'ús indiscriminat de vitamines (les mines de la vida, diuen) pot arribar a provocar efectes malignes per acumulació. L'alcohol no és bo, ni com euforitzant ni com a estimulador de la gana dels menuts, recordareu l'anunci d'una quina que «*dan ganas de comerrr...*». Rentar-se els ulls amb camamilla quan tenim l'ull vermell i aquella sensació de sorra a dins, no s'ha de fer perquè podria tractar-se d'una conjuntivitis al·lèrgica al pol·len que, indefectiblement empitjorarà amb el rentat. Però la pitjor de totes les pràctiques errònies és l'**automedicació**. Quantes vegades hem sentit o participat en una conversa com la següent:

A- *Ai, no sé què em passa. Des d'ahir tinc un dolor que no em deixa viure.*

B- *Mira, això mateix li passava a la veïna. Va anar a Barcelona, a un metge molt prestigiós i li va donar unes pastilles que li van anar la mar de bé.*

A- *Saps com es diuen?*

B- *Si, i tant. Jo també les prenc.*

Llavors resulta que A és al·lèrgica al fàrmac i acaba ingressada a l'hospital. El refranyer també hi diu la seva, «*un mateix remei a l'un el cura i a l'altre a la sepultura*» o «*el remei que cura en Pere mata a la Berenguera*».

L'automedicació té efectes nocius per dos motius, el primer i menys important és econòmic, la factura de

farmàcia és molt elevada i si gastem en coses inútils no podrem invertir en coses útils. Però el motiu més important és de salut, tant a nivell individual, com, i sobretot, a nivell comunitari. Aquest fenomen en el nostre medi és singular i requereix mesures d'educació sanitària per combatre'l. Si en tots els casos l'automedicació pot ser perjudicial, en el cas de l'ús d'antibiòtics és, a més, socialment rebutjable, perquè quan algú pren un antimicrobià no només actua sobre la seva malaltia sinó que a més selecciona microbis resis-

tents que potencialment poden infectar altres persones.

El nostre país és, dins dels de la UE, el que presenta més resistència als antibiòtics. Som els campions d'Europa de resistències microbianes; la mitjana de microbis resistents és del 40% però per alguns gèrmens arriba al 60%. Això vol dir que, en conjunt, tenim més dificultats per curar-nos de les infeccions que un francès o un belga perquè els nostres bacteris són més difícils d'eliminar. Tinc un amic farmacòleg que diu que aquí els bitxos són d'acer. I si això continua així podríem

hipotecar el futur tractament d'algunes malalties infeccioses. Però quina culpa en tinc jo d'això, podeu preguntar-vos. La culpa és, com sempre, compartida. Una part és del metge que valida l'automedicació (per la pressió dels pacients, la massificació de consultes, etc.), una mica també la tenen les polítiques comercials dels laboratoris farmacèutics per promocionar productes que no són d'elecció a l'atenció primària o, simplement, venent envasos no adequats a la durada del tractament, i finalment una mica dels usuaris. Com? Per exemple no complint la pauta de medicació prescrita pel metge. També en aquest aspecte som campions d'Europa, aquí el compliment del tractament per als antibiòtics és del 58%, a Anglaterra és del 91%; el més normal aquí és que al 3er o 4t dia d'iniciat el tractament l'abandonem perquè ja no tenim símptomes o apareix un efecte indesitjable, que ens oblidem de prendre'l, o que ens equivoquem en la dosificació, etc. Aquesta és una de les causes de la resistència bacteriana, perquè el germen

aconsegueix «immunitzar-se» a l'antibiòtic, es reprodueix més ràpidament que en condicions normals i a la propera infecció utilitza el medicament de primer plat.

Una enquesta revelava que a Espanya les instruccions del metge són seguides només pel 35% dels malalts, i que un 65% treu les seves conclusions només llegint els prospectes dels fàrmacs. Aquest mateix informe assenyala que de cada 50 fàrmacs venuts a la farmàcia, un és un antibiòtic no prescrit pel metge.

A nivell comunitari, les resistències són importants per la facilitat de viatjar que tenim actualment. A tall d'anècdota podem dir que exportem microbis a l'estranger. A Islàndia i als EUA s'han produït microepidèmies provocades per soques espanyoles de bitxos resistents.

L'incompliment i l'automedicació constitueixen un greu problema amb conseqüències mèdico-sanitàries de gran importància: agreujament de les malalties, desequilibri bacterià, increment dels efectes secundaris i reaccions adverses pels medicaments i resistències bacterianes. Tot això es tradueix en una despesa sanitària elevadíssima, disminució de la qualitat dels

tractaments i la consegüent pèrdua de confiança en l'efectivitat dels tractaments.

Moltes persones creuen que els antibiòtics són el tractament d'elecció per a la febre, la tos, els catarros, el dolor... i que cal tenir-ne sempre a la farmaciola de casa. Si us plau, abans de continuar, vagi a la farmaciola o al calaix on guarda els medicaments i comprovi-ho... si no n'ha trobat cap pot saltar-se el paràgraf següent:

Ho veu com tinc raó. El 42% de les llars catalanes en tenen. Comprovi la data de caducitat i porti'l a la farmàcia per lliurar-lo al Tercer Món. Gràcies.

Ep! No estem parlant de foteses, això és important. A Bescanó, puc assegurar, seguint les estadístiques, que en aquest moment hi ha com a mínim 90 persones que s'estan prenent antibiòtics (30/1000 hab) dels quals 52 no completaran el tractament. A més puc dir que 29 s'han automedicat (el 32% de les vendes d'antibiòtics són per automedicació). Ara vagi fent números: pels 550.000 habitants de Girona, pels 6.000.000 de catalans, etc. ■

Salvador Campassol i Torra
Metge

Puntualitzacions sobre la vacuna de la meningitis

Des del passat octubre i fins a final d'any, els CAP's de la Seguretat Social i els centres privats tenen disponible, de manera gratuïta, la vacuna contra la meningitis A i C. Aquesta vacuna va destinada al sector de la població comprés entre els 18 mesos i els 19 anys.

El Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya va adoptar aquesta mesura no perquè hi hagués perill d'epidèmia d'aquesta malaltia, sinó perquè es va decidir fer una campanya de vacunació massiva a comunitats com Múrcia i el País Valencià, i es va produir l'«efecte veí», que consisteix en què a l'haver vacunat una comunitat propera, aquí la població no entendria per què no es feia el mateix.

Però l'Administració no ha fet una vacunació massiva, no s'ha anat ni als col·legis ni a les llars d'infants, sinó que s'ha posat a disposició de la població la vacunació de manera gratuïta, tant als centres públics (CAP's) com als privats (mútues, pediatres, metges privats, etc.).

Aquesta vacuna té els següents inconvenients: no

és efectiva en els nens de menys de 18 mesos; en els nens d'entre 18 mesos i 5 anys la protecció és parcial i la vacunació s'ha de repetir cada any; només és efectiva contra els serogrupos A i C del meningococ i no contra el serogrup B, que per ara és el tipus de meningitis més freqüent al nostre entorn. O sigui que la vacunació no és garantia que el nen no pugui contraure la malaltia.

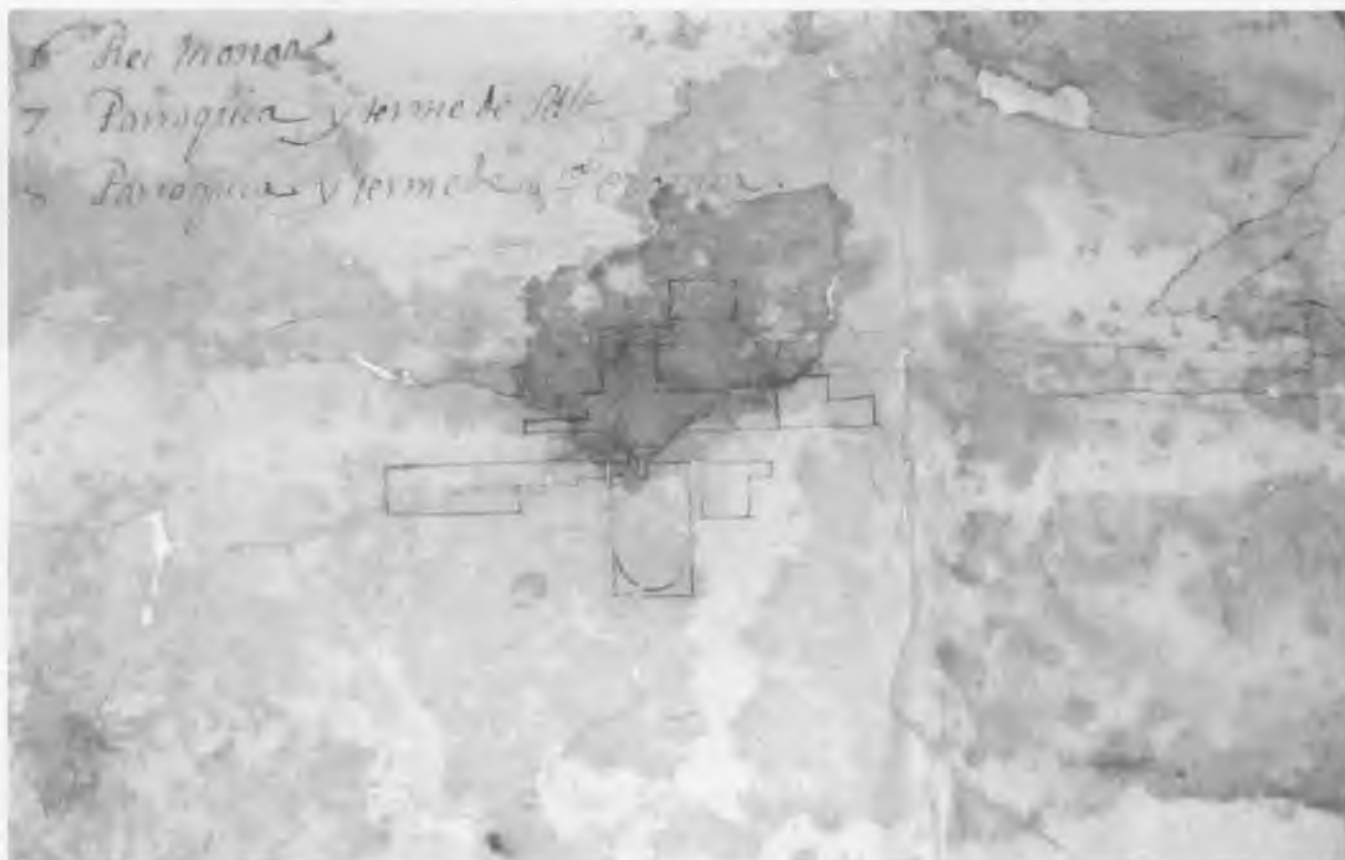
Tampoc s'ha de confondre aquesta vacuna amb la vacuna antihemòfilus B, que es dona als lactants, juntament amb les vacunes del calendari vacunal, i que protegeix contra la meningitis per hemòfilus B i que tot i que no és ser una de les formes de malaltia més freqüents a les nostres latituds convé que el nen n'estigui vacunat.

De totes maneres, si teniu algun dubte referent a aquest tema podeu consultar tant al metge general com al pediatre. ■

José M. Carbonell Ramírez
Pediatre

Bescanó: estudi de la forma urbana

Planta de Bescanó, 1760 - 1795.

Aquest article és un resum del treball realitzat dins l'assignatura de Projectes X a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (E.T.S.A.B.) durant el curs 95/96. S'explica la formació del casc antic, des del segle VIII fins a finals del segle XIX.

L'objectiu d'aquest treball era estudiar la formació i evolució del poble de Bescanó per poder entendre la forma urbana actual: la seva ubicació i organització dins el territori, el traçat dels carrers, la disposició de les cases, la seva tipologia,... Elements que caracteritzen el nostre poble i el fan diferent d'un altre. Per entendre totes aquestes coses del nostre Bescanó actual cal fixar-nos en dos factors: espai i temps. Espai fa referència al suport físic on ha crescut el poble i temps a la successió de fets que s'han donat en aquest territori per tal d'arribar als nostres dies.

Espai: - la proximitat de Girona ha estat un factor determinant en molts moments de la nostra història, i encara ho és actualment.

- la morfologia del pla de Bescanó, aquest queda delimitat per accidents naturals: al nord pel riu Ter, i al sud, est i oest per la muntanya de la Miquela. Per tant, només queden dos corredors naturals al nord-est i nord-oest per al pas dels elements de comunicació (camins, carretera, ferrocarril). El nucli originari del poble (l'església de Sant Llorenç) se situa en el punt on la plana té més alçada per protegir-se de les crescudes del Ter.

Temps: el nucli de Bescanó es comença a formar a l'entorn de l'Església de Sant Llorenç que data del segle VIII (Enciclopèdia Catalana), Francesc Montsalvatge n'ha trobat cites del 1058. En tot cas és ben segur que es tractava d'una capella sobre la qual es va ser aixecar més tard l'església actual. Durant els segles XII i XIII es construeixen una sèrie de masos situats a peu de muntanya per tal de sentir-se més protegits. Hi havia un antic camí que venia de Girona i anava cap a Anglès que passava per davant d'ells. Es tracta del Mas Vidal, La Torre,

Cal Ferrer Pagès, Can Viader, Can Perafita, Cal Parrac, Can Gironès i d'altres que ja estan una mica més endinsats a la muntanya. Aquests masos no han influït en la forma del nucli urbà de Bescanó. No és fins al segle XV que trobem masos al pla de Bescanó. Es tracta de masos aïllats, amb un entorn que formava part del mateix mas: camps de conreu, porxos, paller, tanques per al bestiar,... Avui en dia alguns d'aquests masos han quedat integrats al casc antic. Can Font i Can Fandilla en són un clar exemple. Durant el segle XVI el poble no creix. Si comparem els fogatges de 1497 i 1553 veiem que no hi ha augment de població. Durant el XVII s'edifica al voltant de l'església i apareix l'edifici senyorial de Can Sambola. Durant el segle XVIII es comença a configurar el carrer del Ter. Aquest surt del davant de l'església i condueix cap al riu Ter. Aquest carrer es pot distingir clarament en el plànol que data de 1760-1795: «*Descripció de la Planta y Terme de Bescano Moli del Sr Oriol y Rech Monar fins a Gerona provehit del Riu Ter*». Aquest document és un plànol on s'hi descriuen tots els molins del Rec Monar des del Molí del Sr. Oriol (que està a Bescanó) fins a Girona, exactament fins al Mercadal. Al mateix temps es descriuen els pobles, esglésies i

elements importants que estan a prop del Rec Monar. Al seu pas per Bescanó es dibuixa la forma del poble de manera esquemàtica i les capelles de Santa Anna i de Sant Sebastià. També un camí que les uneix. Aquest document es troba a l'Arxiu Històric Municipal de Girona.

Durant el segle XVIII també comencen a aparèixer cases al peu dels camins que conduïen cap a l'ermita de Sant Sebastià i cap a la de Santa Anna. Al cens de 1787 ja es veu un augment considerable de la població. Al segle XIX s'acaben de definir els carrers de Santa Anna, de Sant Sebastià i del Ter i es configuren la Plaça i el carrer de Dalt. En els cadastres de finals del segle XIX veiem que a Bescanó només hi havia cinc carrers i la plaça: «Calle de Santa Anna, calle de San Sebastián, calle del Ter, camino de Santa Coloma, calle de Anglés» i «Plaza de la Constitución». En iniciar-se el segle XX el casc antic de Bescanó ja estava format i la seva forma ben definida, tot i així hi apareixen algunes edificacions puntuals de principis de segle. El dibuix de J. Dorca ens ofereix una imatge d'aquest Bescanó de 1902.

Dibuix de J. Dorca del Bescanó de l'any 1902.

Els nostres clàssics

Els fruits saborosos - Josep Carner (2)

Una de les constants de Carner a *Els fruits saborosos* és la de pintar el caràcter de la família catalana, segons ell sempre assenyada i feliç en el compliment dels seus deures. La poesia que poso a la vostra consideració és:

Els albercocs i les petites collidores

Diu Iris a Mirtila:

- Amiga, jo no sé...
Tants d'albercocs li deixes
al vell albercoquer?

- Oh, Iris, prou m'agrada
menjar-ne pels camins
fent festa a la dolcesa
que em raja boca endins.

Però l'hivern arriba,
i vora el foc rabent
sentim a la teulada
ballar teules i vent.

I, vell atzar, la mare,
veient-nos entristsits,
i com freguem els nassos
i com bufem els dits,

ens porta, riolera,
quan cau la neu a flocs,
un pot de confitura
de préssecs o albercorcs.

J. Carner

El poeta ens pinta una escena molt típica i casolana del seu temps, que encara perdura molt als nostres dies, fer confitura de la fruita que era sobrera i no hi havia altra manera de guardar. Pensem que no hi havia els avenços de què disposem avui en dia. Ens presenta una escena quotidiana del món domèstic en un marc familiar, en un ambient d'alegria i de placidesa. És com una faula moral, que ens cal l'estalvi per prevenir el dia de demà.

El poeta fa un elogi de la sensatesa i de la previsió de la dona catalana que és la mare. No es poden menjar tots els fruits de l'arbre, n'han de quedar per fer confitura. Destaca la manera tan fina de fer-nos veure algunes imatges que, per cert, avui en dia no són habituals, com fregar-se els nassos, bufar-se els dits, estar a la vora del foc...

Les comparacions són molt belles: fer festa de la dolcesa que...; quan cau la neu a flocs...

Una altra consideració que cal fer és que en aquest poema el fruit no és comparat, sí que collit; se'n diu relació de metonímia. ■

Lluís Comamala

El racó de la llengua

Els insults i renecs pertanyen als registres vulgars. Són vulgarismes les paraules i expressions que es refereixen a temes tabú -certes funcions fisiològiques, el sexe, l'escarni de la religió-. Se solen emprar en moments de desinhibició o de conversa informal. En els registres formals se substitueixen les paraules que designen el tema tabú per altres que s'hi refereixen d'una manera metafòrica o indirecta i així «sonen» més bé (*eufemisme*).

El verb FOTRE és un dels més utilitzats en llengua vulgar, a més de ser sinònim de FER pot significar altres coses. Fixeu-vos en aquests exemples:

Aquesta notícia m'ha *photut* (m'ha sorprès);
No sap què *photre* dels diners (què fer);
M'han *photut* el rellotge (m'han robat);
Et ben *photré*, si t'arreglo (escarmentaré);
Es *phot* del mort i de qui el vetlla (burlar-se);
Ho han fet per *photre'l* (per perjudicar-lo);
No m'ha volgut escoltar; doncs que es faci *photre* (que es fastigui);
Es *phot* de fàstic (s'avorreix);
Tant me *phot* que ploqui com que nevi (m'és indiferent);
Em va *photre* per terra (em va llançar);
S'ha *photut* de cap i s'ha fet un trenc (ha caigut);
L'han *photut* a la presó (l'han ficat);
Li va *photre* una bufetada (va pegar-li);
Ja m'he cansat: *photo* el camp (marxo);
No et *photis* a plorar, ara! (no comencis a plorar);
S'han *photut* dotze costelles com aquell qui res! (s'han menjat);
No l'aguantaven i l'han *photut* al carrer (l'han expulsat);
Phot un vent que aixeca les pedres (bufa un vent);
No em *photrà* pas (no m'enganyarà).

L'endevinalla

Què és allò que a Barcelona el fan i a Madrid el donen?

(Solució: el petó)

Fixeu-vos que moltes vegades el que en castellà s'expressa amb el verb DAR en català es diu amb el verb FER.

Dolors Vilamitjana i Carandell
Filòloga

Els quatre elements: les energies bàsiques del Zodíac

Els elements són la base del Zodíac i en conseqüència, de tota l'astrologia. De fet representen les lleis principals del Sistema Solar, les forces vitals que constitueixen la creació entera que els nostres sentits físics poden percebre; o sigui que abarquen tot el que normalment percebem i experimentem. Si els considerem com a factors purament materials, simbolitzen els quatre estats de la matèria amb que treballa la física, actualment: la Terra és sòlida, l'Aigua líquida, l'Aire gasós i per últim el Foc que és energia ionitzada radiant (ions: partícules electrificades en què es descomponen les molècules dels gasos sota l'acció del corrent elèctric, raigs ultraviolats, etc.). També podem dir que representen les quatre necessitats primàries de tot organisme avançat. Aigua, Aire i Terra com a aliment, i el Foc com a calor. Tota cosa superior s'ha de conèixer mitjançant visió espiritual, o sigui que els elements dels que ens ocupem en l'Astrologia poden transcendir la química material.

Els signes de foc són:

Àries, Lleó i Sagitari.

Característiques del foc: Els individus de foc són els més individualistes de tots, viuen molt centrats dins el seu propi ego. El foc és una energia radiant, universal, una energia molt excitable i entusiasta que aporta calor arreu on va, és energia espontània, que automotiva i inspira. Jung deia que és l'essència dinàmica de l'energia psíquica. L'element del foc té molta confiança en ell mateix. Per poder-se expressar natural i espontàniament necessita molta llibertat, poden dirigir la seva energia conscientment, encara que no sempre amb coherència. La voluntat de ser i expressar-se lliurement pot semblar infantívola, cosa que pot agradar a alguns i desagradar als més prudents i sensibles. Més aviat els manca paciència.

Els signes d'aigua són:

Cranc, Escorpió i Peixos.

Característiques de l'aigua: L'aigua és contacte amb els sentiments, és percepció de matisos i sutileses que per als qui no estan harmonitzats amb aquest element solen passar desapercebuts. L'aigua és el regne de l'emoció i de les respostes sentimentals, abarçant des de passions compulsives fins a pors abrumadores; i una acceptació i un amor amb la totalitat de la creació molt superior als demés signes. Tenint en compte que els sentiments són parcialment inconscients, en l'aigua hi ha un predomini

i una importància de la ment inconscient més acusada que en els demés elements, i ells mateixos sovint són inconscients de les coses que veritablement els motiven. Quan es troben equilibrats i en plena consciència són els més intuïtius i sensitius.

Els signes de terra són:

Taure, Verge i Capricorn.

Característiques de la terra: Els signes de terra són els més connectats amb els sentits físics i la realitat del món material, més donats a ser pràctics que no pas a creure en inspiracions, intuïcions o aspectes teòrics. Normalment són persones molt treballadores, sobretot allí on hi faci falta energia física. Tenen un sentit enorme de la productivitat, i en saben molt de treure fruit de la seva energia. Com que comprenen molt bé el funcionament del món de la matèria, estan dotats de més paciència i disciplina que els demés signes. Però el comprometre's massa en coses pràctiques pot limitar la seva capacitat d'imaginació i quedar-se en l'aparença de les coses com són o aparenten ser. Això els pot portar a una perspectiva estreta de la vida, afició excessiva pel treball, la rutina i l'ordre.

Els signes d'aire són:

Bessons, Balança i Aquari.

Característiques de l'aire: L'expressió de l'aire és sobre la teoria i els conceptes de la vida, en la paraula i el pensament abstracte. Encara que se'ls acusi de ser somniadors i amb manca de practicitat, representen un paper molt important quan es concreten les seves creacions mentals. És típic de l'aire la desafecció de l'experiència, permetent així un màxim d'objectivitat, perspectiva i raciocini en tot el que fan. Això els serveix per treballar de manera eficaç amb les persones, ja que no s'hi identifiquen amb els problemes o sofriments d'altri. I per aquesta actitud a vegades pot semblar que no són humans, amb un excés de frivolitat, i a vegades és així. De fet, els d'aire són els més sociables, ja que poden apreciar objectivament els pensaments dels altres, sense considerar si hi estan d'acord o no.

Amb alguns d'aquests trets us hi podeu sentir parcialment identificats. Si no, pregunteu-ho a qui us conegui bé, perquè us faci de mirall... doncs això és, amics, Astrologia Psicològica! ■

Francesc Frigolé i Fortià
Classes i consultes personals

Fe d'errates

En la revista número 2 de *La Pilastra* s'han detectat tres errades, la primera en l'article sobre la Gran Quina de Nadal del 96 de la pàgina 8, en el qual diu Agrupació Sardanista «Avi Miquel» i hauria de dir Agrupació Sardanista «Avi Guillem». La segona errada es troba en la informació sobre el concurs de disfresses del Carnaval del 97. El 1r premi de la modalitat de parelles va ser per a «Puzzle» i no pas per a «La Família Monster», tal com figura a la pàgina 11. La darrera errada es va produir en el suplement dedicat a la inauguració de l'Hotel d'Entitats per part del President Jordi Pujol. En la darrera frase de la primera columna de la pàgina s'esmenta l'empresa «Cardoso» quan la seva denominació correcta és «Carsodo».

PASSATEMPS

Busca en aquesta sopa de lletres els noms de tots els planetes

J	I	R	E	M	H	P	C
U	S	U	N	E	V	R	Q
P	A	B	E	R	W	I	A
I	T	O	T	C	X	M	R
T	U	T	P	U	A	I	R
E	R	U	U	R	J	V	E
R	N	L	T	I	A	I	T
P	Y	P	U	R	A	G	E

Aquí sota hi ha 12 noms de fruites. Busca'ls

Z	I	T	P	E	A	C	Z	R	X
E	L	O	A	P	L	G	B	Z	A
S	B	M	S	O	B	L	L	E	L
P	R	A	T	S	E	X	E	N	O
I	O	T	A	S	R	E	D	C	R
N	Q	A	N	A	G	T	A	I	A
A	U	C	A	B	I	W	U	A	C
C	I	O	G	R	N	Z	H	M	S
O	L	L	A	A	I	N	J	J	E
I	A	Q	J	C	A	K	R	R	I

Si busques bé trobaràs 10 productes de l'hort

P	G	I	I	H	A	G	I	F	M
R	L	A	A	U	C	A	V	Z	R
E	N	N	N	E	U	L	K	A	A
S	M	I	I	P	A	B	C	J	I
S	A	R	R	L	I	E	D	N	M
E	R	A	A	A	R	R	P	O	E
C	E	T	D	T	D	C	O	R	L
L	P	C	N	A	N	O	M	A	O
R	F	E	A	N	I	C	A	T	L
V	Z	N	M	Z	S	C	U	N	I

Solucions sopes de lletres

Planetes: JUPITER, MARTI, MERCURI, NEPTU, PLUTO, SATURN, TERRA, URÀ, VENUS.

Productes de l'hort: ALBERGINA, BLEDA, BRÒQUIL, CARABASSO, COL, ENCIAM, ESCAROLA, ESPINAC, PASTANAGA, TOMATA.

Noms de fruites: ALBERCOC, FIGA, MANDARINA, MELÓ, NECTARINA, PERA, PLATAN, POMA, PRÉSSEC, RAÍM, SINDRIA, TARONJA.

Solució numerals

1- GUARDIOLA 2- BAIÀ 3- SERGI 4- NADAL 5- LUIS ENRIQUE 6- COUTO 7- RIVALDO 8- FIGO 9- DE LA PENYA 10- OSCAR 11- ROGER

NUMERALS

Cada nombre es correspon amb una lletra. Si omplés totes les paraules trobaràs 12 jugadors del Barça

- 1.- $\frac{1}{2} \frac{3}{4} \frac{5}{6} \frac{7}{8} \frac{3}{4}$
- 2.- $\frac{9}{3} \frac{6}{3}$
- 3.- $\frac{11}{10} \frac{4}{1} \frac{6}{6}$
- 4.- $\frac{12}{3} \frac{5}{3} \frac{8}{8}$
- 5.- $\frac{8}{2} \frac{6}{11} \frac{10}{12} \frac{4}{6} \frac{13}{2} \frac{10}{10}$
- 6.- $\frac{14}{7} \frac{2}{2} \frac{15}{7}$
- 7.- $\frac{4}{1} \frac{18}{3} \frac{8}{8} \frac{5}{5} \frac{7}{7}$
- 8.- $\frac{15}{6} \frac{1}{1} \frac{7}{7}$
- 9.- $\frac{5}{10} \frac{8}{3} \frac{16}{10} \frac{17}{3}$
- 10.- $\frac{7}{11} \frac{14}{3} \frac{4}{4}$
- 11.- $\frac{4}{7} \frac{1}{1} \frac{10}{4}$

- 1.- En castellà es diu hucha.
- 2.- Normalment juga de porter.
- 3.- Córrer molt per la banda esquerra.
- 4.- És defensa i és de les Illes.
- 5.- Abans jugava amb el Madrid.
- 6.- És defensa i és de Portugal.
- 7.- Ha marcat molts gols a la Lliga.
- 8.- És portuguès i es diu Lluís.
- 9.- Li diuen "Lo pelat"
- 10.- Té un altre germà que també juga amb el Barça.
- 11.- Té un germà que va jugar amb l'Albacete.

PRODAISA

PROVEÏMENTS D'AIGUA, S.A.

**SUBMINISTRAMENT D'AIGUA
POTABLE A BESCANÓ I
MANTENIMENT DE LA XARXA
DE CLAVEGUERAM**

Carrer Astúries, 13-15
17003 GIRONA

Telèfon: **20.20.78**
e-mail: prodaisa@grn.es